THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY FEB 1947 ASTOR TILDEN

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Vienybė is the oldest Lithuanian newspaper, established in 1886 by J. J. Paukstis. Published weekly at 412 Bedford Avenue, Brooklyn 11, N. Y. Juozas Tysliava, Editor and Publisher. Entered as second Class Matter October 23, 1914 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Subscription rates: United States and possessions $3.00 Canada $3.50. For rates to other countries apply circulation department. Advertising rates on application. Telephone EVergreen 4-0862.

New York Public Library 470 Fifth Ave.

LXI METAI 7 N — BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1947 M., VASARIO (FEBRUARY) 14 D. — KAINA 5 CENTAI

DABAR

Lietuvos šventė
Vaižgantas rašė
Vis dėl dolerio
New Yorko bėdos

JUOZAS TYSLIAVA

Vasario šešioliktoji, kurią ši sekmadienį švęs beveik visos Amerikos lietuvių kolonijos, reiškia tris dalykus:

1) Lietuviai tėvynėje ir plačiajame pasaulyje nesiliaus dirbę ir kovoję iki nebus atstatyta Lietuvos nepriklausomybė.

2) Lietuvių tauta yra verta laisvės ir nepriklausomybės daugiau, negu jos pavergėjai, pusiau barbariški, rusai.

3) Amerikos lietuviai, kaipo didžiausia lietuvių tautos dalis užsienyje, privalo visais įmanomais būdais padėti savo skriaudžiamiems broliams Europoje.

***

L. Prūseika kartoja Vaižganto žodžius, parašytus apie "sovietinę valdžią," kurią V. Kapsukas, raudonarmiečių padedamas, 1919 metais buvo įsteigęs Vilniuje.

Girdi, "kun. Tumas vėliau apie tą valdžią rašė: 'Lietuvos Sovietinėj respublikoj nebuvo pavydima nei lietuviškumo, nei gudiškumo."

Dėku, dėde, už geležinkelį.

Ar Prūseika atsimena, ką Tumas Vaižgantas vėliau rašė?—

"Kapsukas, užėjęs pas mane, prašė Pragiedrulių. Daviau. Bet kai kitus kišo į kalėjimą, tai ir mane įkišo..."

***

Prezidentas Trumanas skundžiasi, sakydamas, kad širdies liga — pats didžiausias Amerikos gyventojų priešas.

Anot jo, šiais metais 400,000 amerikiečių liausis plakusios širdys.

Toks, deja, daugelio šio krašto, ypač didmiesčių, gyventojų likimas.

O vis dėl to dolerio.

Anot to paties Važganto, "vienas guldo galvą už maišą aukso, kitas už maišą pelų."

Bet visi bėga, bėga.

Bėga, lipa vienas per kitą, bet toliau grabo, nė vienas nenulipa, nenubėga.

***

Nagus numušti tiems, kurie Šeštąją avenue New Yorke perkrikštijo į Avenue of Americas.

Bet, matyt, šis "Amerikos avinas" neprigijo, jeigu miesto valdybai siūloma grąžinti senąjį vardą.

Žmonės šneka, kad Rockefelleris norėjęs to pakeitimo.

Miesto politikai, mat, ypač šoka kadrilį aplink pinigų maišą.

Tik čia, pasirodo, tradicija stipresnė, negu dolefis.

***

Ar girdėjote tai, kad šiomis dienomis, kažkur vakaruose, žmogus nusipirko miestą?

Dabar, kai New Yorkas gvoltu šaukia dėl šimtų milijonų dolerių deficito, tai, noroms ne noroms, žmogus imi galvoti, ar tik, kartais, šio didžiausio ir turtingiausio miesto pasaulyje nereikės parduoti iš varžytinių.

Tuo tarpu New Yorko vyrai pešasi dėl nikelio.

Bet ar New Yorką išgelbės tie dešimtukai, kuriuos miesto gyventojai turės mokėti už susisiekimą purvinais požemio traukiniais?

***

Seni New Yorko gyventojai atsimena, kad prieš 40 metų jie čia už penkis centus galėdavo gauti stiklą alaus ir gerą užkandį.

Ką dabar gali gauti už nikelį?

Nenuostabu, kad New Yorko miesto galvos jau seniai nori padvigubinti tą požeminių traukinių mokestį.

Sakoma, kad prieš 30 metų BMT ir IRT kompanijos tiesiog šienaute šienaudavusios pinigus.

Tada nikelis buvo auksas, o dabar—karšta bulvė New Yorko miesto mero burnoje.

RUSAI GROBIA IR VILIOJA VOKIEČIŲ MOKSLININKUS

Iš Washingtono pranešama, kad ekspertų apskaičiavimu, ikšiol rusai išviliojo, prievarta išgabeno ar net pagrobė iš Vokietijos virš 7,000 vokiečių mokslininkų, įvairių technikų, inžinierių ir kitų specialistų. Visi jie išgabenti į Rusijos gilumą, dirba prie atominės bombos, rakietinių šovinių, bombų, bakteriologinių ginklų ir kitų moderniškojo pasaulio naikinimo masinių ginklų.

Tie vokiečių mokslininkai, kurių ilgoji rusų ranka negali pasiekti, visokiais būdais rusų viliojami į sovietų pinkles, jų kolegos mokslininkai, jau anksčiau rusų išgabenti į Rusiją, rašinėja laiškus, kuriuose giria gyvenimą Rusijoje ir ragina juos pasekti jų pavyzdžiu — vykti į sovietų žemę toliau tęsti savo mokslinius eksperimentus. Tie mokslininkų grobimai ir viliojimai dar ir šiandien Vokietijoje tebevykdomi.

Neseniai vienas Vokietijos Telefunkeno kompanijos inžinierius, žinomas elektronų specialistas, pasakojo, kaip rusai jį prievarta bandė išgabenti į Rusiją. 1946 m. spalių 22 d. apie 4 val. iš ryto į inžinieriaus namus atėjo vienas rusų karininkas, trys kareiviai ir viena moteris vertėja. Karininkas pranešė, kad dirbtuvė, kurioje mokslininkas dirba, perkeliama į Rusijos gilumą, ir inžinierius su savo šeima turįs kartu vykti dirbtuvę Rusijoje sutvarkyti. Darbas užtruksiąs apie penkis metus. Rusų karininkas, nelaukdamas sutikimo, pareiškė, kad per pusę valandos inžinierius turi supakuoti savo mantą ir kartu su rusais vykti. Vokietis inžinierius ir jo žmona delsė ir abejojo, bet rusų kareiviai patys pradėjo viską daužyti ir neva daiktus pakuoti. Vėliau viskas buvo sukrauta į sunkvežimius ir nugabenta į prekių stotį, kur juos susodino į traukinį.

Kiek vėliau, pakeliui į Rusiją, bet dar Vokietijoj, inžinieriui ir žmonai pavyko iš traukinio pabėgti ir pasiekti saugesnę vietą Vokietijoje, kur rusai jų negalėjo pasiekti.

JUGOSLAVIJA IR ITALIJA PASIRAŠĖ TAIKOS SUTARTĮ

Italijos ir Jugoslavijos atstovai vasario 1 d. Paryžiuje, Quai d'Orsay rūmuose, formaliai pasirašė taikos sutartį, šia sutartimi, Italija netenka Afrikos kolonijų, Venezia Giulia dalies, įimant ir Trieste uostą, atiduodama Prancūzijai dalį savo teritorijos Prancūzijos pasienyje ir Dodekanezų salas. Be to, šia sutartimi Italijai reikia sumokėti $360,000,000 karo reparacijų ir apribojama jos kariuomenė iki 97,500 vyrų, o laivynas sumažinamas iki 67,500 tonų.

Ryšy su šia sutartimi, vasario 10 d., 11 val. ryto, visoje Italijoje buvo paskelbta 10 minučių gedulas, kurio metu visam krašte buvo sustabdytas darbas ir net įvairios įmonės ir krautuvės tam laikotarpiui buvo uždarytos.

Italijos vyriausybė ir gyventojai šią sutartį laiko dideliu smūgiu tautai ir todėl Italijos atstovai jai priešinosi kiek galėdami. Nors sutartis ir sukėlė konferencijose didelių ginčų, tačiau ji pirmoji pasirašyta. Po Italijos taikos sutarties, seka Rumunijos, Bulgarijos ir Suomijos taikos sutartys.

Kai kurie politiniai sluoksniai Amerikoje ragina senatą neratifikuoti Italijos taikos sutarties iki nebus pasirašyta Vokietijos taikos sutarties teksas.

Iš paskutinių pranešimų, iš Romos, patirta, kad beveik visuose didesniuose Italijos miestuose įvyko prieš Jungtines Valstybes ir Didžiąją Britaniją demonstracijos, kurios kai kur išsivystė į kruvinas riaušes. Romoje įtužusi minia sudraskė Amerikos vėliavą ir vainiką, ku ri ant nežinomo kareivio kapo buvo padėjęs Amerikos ambasadorius James C. Dunn.

RUSAI EISIĄ LAUK

Iš Londono pranešam, kad užsienių reikalų ministerių pavaduotojų konferencijoje pasiekta principinio susitarimo, jog alijantų kariuomenės daliniai turi būti atšaukti iš Austrijos 90 dienų po Austrijos taikos sutarties pasirašymo.

Lietuvės tragedija

Vasario 9 d., Chicagoje, sunkvežimio vairuotojas John Jocius sustojo aplankyti savo žmoną darbe. Po valandos jis apleido įmonę, įsilipo į sunkvežimį ir pradėjo važiuoti. Staiga Jocius išgirdo moters klyksmą. Sustabdęs sunkvežimį, jis rado savo žmonos kūną, pasturgalinių sunkvežimio ratų pervažiuotą.

Mažins mokesčius, kapos biudžetą

Iš Washingtono pranešama, kad republikonų vadai Kongrese skubiai ruošiasi savo pažadų tesėjimui — sumažinimui mokesčių ir prezidento Trumano projektuojamam biudžetui apkarpyti. Manoma, kad mokes čiai neišvengiamai bus sumažinti, kaip žadėta, 20 nuošimčių, o biudžetas apkarpytas 6 bilijonais dolerių.

Stalinas išrinktas šimtu nuošimčių

Sovietų Rusijos premjeras Stalinas, kaip iš Maskvos pranešama, į RSFRS aukščiausiąją tarybą išrinktas be opozicijos, vadinas, šimtu nuošimčių. Ir kaipgi kitaip? Visi diktatoriai, įskaitant ir pas Abrahomą nukeliavusį Hitlerį su Mussoliniu, taip pat būdavo išrenkami 100 nuošimčių.

Italų minia, įtužusi dėl taikos sutarties nuostatų, apgriovė Jugoslavijos pasiuntinybės rūmus Romoje.

MASIOKŲ ŠEIMA ATVYKO IŠ LIETUVOS

Šiomis dienomis į ramų Philadelphijos uostą atplaukė nedidelis prekybinis laivas—RISDEN TYLER BENNETT — ir atvežė vieną lietuvišą šeimą, kuri tik 1946 m. gruodžio 9 dieną apleido Grigalių kaimą Ramygalos valsčiuje, Panevėžio apskrityje, ir pradėjo ilgą ir vargingą kelionę per Vilnių, Maskvą į Odesos uostą, iš kur 1946 m. gruodžio 27 d. išplaukė į šį kraštą.

Toji laiminga lietuviška šeima yra Povilas ir Marija Masiokai su dukrele Bronyte, 7 metų amžiaus. Masiokai ilgus metus gyveno Cicero, Illinois, ir kelius metus prieš karą buvo išvykę į Lietuvą, kur apsigyveno ir turėjo savo malūną Panevėžio apskrityje. Masiokai dabar vyks pas p. Masiokienės tėvą, Joną Vilkauską, į Westville, Illinois.

Nors Masiokai sugrįžo su Amerikos pasu, bet jų atvažiavimą nagrinėja imigracijos įstaigos Philadelphijoje ir todėl kol kas negali tęsti savo kelionės į Illinois.

BRITAI NUTEISĖ PAKARTI 3 ŽYDUS

Palestinoje plečiasi civilinio karo gaisras

Šiomis dienomis britų karo teismas Palestinoje pasmerkė pakarti tris žydus teroristus. Ketvirtąjį teroristą, kaipo nepilnametį, nuteisė iki gyvos galvos kalėti.

Šis teismo sprendimas dar labjau įkaitino Palestinos atmosferą. Žydų pogrindžio organizacijos irgūnistai ir Sterno grupė, tuojau viešai pareiškė, kad už kiekvieną nugalabintą žydą būsią keršijama britams.

Palestinos komisijonierius Cunningham įteikė žydų organizacijoms ultimatumą, reikalaudamas septynių dienų laikotarpyje pradėti akciją prieš teroristus. Bet žydai britų ultimatumą atmetė. Britai, išsibaigus ultimatumo terminu paskelbė karo stovį visame krašte.

Britai buvo manę į Palestiną įsileisti 100,000 žydų. Bet Palestinos arabai pareiškė, kad vieno naujo žydo įvažiavimas į Palestiną reikš "šventą karą."

Taigi, britai turi bėdos Palestinoje ne tik su žydais, bet ir su arabais, kurių Palestinoje yra tris kartus daugiau, negu pirmųjų. Pavyzdžiui, tiek žydai, tiek arabai griežtai atmeta Palestinos padalinimą į kantonus idėją. Žodžiu, tiek žydai, tiek arabai siekia Palestinos čielybės ir hegemonijos.

Britai negali nesiskaityti su arabų reikalavimais todėl, kad arabų Palestinoje, kaip sakyta, triskart daugiau negu žydų. O ką kalbėti apie milijonus arabų kitose šalyse, kur britų imperijos reikalai seniai yra glaudžiai susiję?

Suomija džiaugiasi grįžusia taika

Vasario 10 d., ryšyje su taikos pasirašymu, visoje Suomijoje buvo iškeltos tautinės vėliavos, kurios turėjo reikšti, kad tauta džiaugiasi grįžusia taika.

Šiomis dienomis prezidentas Juho Paasikivi iškėlė puotą Sovietų Kontrolės Komisijos nariams, kurie išvyko į Maskvą. Tolimesnė karo reparacijų mokėjimo priežiūra palikta Sovietų atstovybei Helsinkyje.

Ką tai reiškia?

Karo metu ir po karo joks Amerikos pilietis negalėjo gauti užsienio paso. Tai reiškia trukdymą piliečiams keliauti po kitus kraštus net ir labai svarbiais reikalais. Tuo tarpu vyriausias Amerikos komunistas Eisler, Vokietijos pilietis, laisvai keliaudavo ir mūsų pareigūnai jam to netrukdė.

Dabar Kongreso Komisija tyrinėja, kodėl krašto priešai galėjo laisvai keliauti, kai tuo tarpu lojaliams piliečiams tai buvo draudžiama.

"Mirusios sielos" persekioja Pravdą

Maskvos Pravda rašo: "Baltuosiuose Rūmuose, JAV prezidento rezidencijoje, lapkričio 26 d. buvo diplomatinio korpuso garbei surengtas priėmimas pietūs. Kitą dieną aprašydamas šitą priėmimą, Washingtono Post pažymėjo, kad jame dalyvavo ir Lietuvos pasiuntinys Žadeikis. Matyt, kad Valstybės Departamentas turi silpnybę prie mirusių sielų, ir jis visai nustoja nuovokos, laikydamas diplomatinio korpuso eilėse seniai neegzistuojančios fašistinės Lietuvos pasiuntinius."

Amerikos turtas buvęs eikvojamas

Washingtone plačiai kalbama apie Užsienio Likvidacijos Biurą, kurio pareiga likviduoti visokį karo metu užsieny likusį turtą ir įvairią medžiagą. Kongreso nariai patyrė, kad tas biuras tą čia dabar taip reikalingą civiliniams reikalams turtą už pusdykę pardavinėjo anglams ir rusams. Pavyzdžiui, Anglija gavo 238,000,000 dolerių vertės turto už 60 milijonų dolerių. Rusai, gavę karo metu ir po karo už 11 bilijonų dol. turto, nė nekalba apie atsilyginimą ar to turto grąžinimą.

Dabar Kongresas ruošiasi daryti žygius, kad tuo būdu būtų padarytas galas Amerikos žmonių turto eikvojimui.

Komunisto Eislerio neketina paleisti

Vyr. prokuroras Tom Clark pareiškė, kad sulaikytojo komunisto Eislerio nemanoma deportuoti tol, kol prieš jį nebus surinkta visų kaltinimų.

Ryšyje su Eislerio byla, Atstovų Buto, Un-American Activities komisijos pirmininkas J. Parnell Thomas pareiškė, kad Amerika per ilgai laukusi dėl griežtos akcijos prieš Maskvos diriguojamą koloną šiame krašte.

Kiek kaštuoja dvi okupacijos

Armijos vadai sako, kad okupacinių jėgų išlaikymas Japonijoje ir Vokietijoje Amerikos piliečiams, mokesčių mokėtojams, šiandien nepaprastai daug kaštuoja. Apskaičiuojama, kad kiekvieno Amerikos kario išlaikymas Japonijoje į mėnesį kaštuoja po 1000 dolerių. Kareivio, einančio pareigas Vokietijoje, išlaikymas kaštuoja 900 dolerių į mėnesį.

KAI KOMUNISTAMS DAROSI KARŠTA

(Specialiai Vienybei iš Washingtono)

New Yorko komunistų šnipai, išlindę iš savo slėptuvių, sklaidosi į visas puses, kaip išrūkytos iš savo urvų žiurkės. Eislerio sulaikymas ir kvotimas juos taip išgąsdino, kad jie nešdinasi arčiau Meksikos pasienio... Tuo tarpu iš Maskvos, radijo bangomis, ateina taikos ir ramybės balsas. Dr. I. Lemkinas per radiją skelbia ir nurodinėja, kaip kapitalistinės valstybės gali gyventi greta su komunistinėmis — taikoje ir ramybėje. Jo receptas yra labai paprastas — nepiršti vienas kitam savo ideologijos ir nesikišti į vienas kito vidaus reikalus. Stalinas, girdi, jau seniai skelbia, kad "revoliucijų eksportas, yra nonsensas. Amerikiečiai nepriims Sovietų sistemos, o rusai nepriims Amerikos demokratinės sistemos. Bet abi sistemos galinčios gražiai šalia viena kitos sugyventi... Prisimena tie laikai, kai Maskvos valdytojai sakė, kad jie niekad nesikišią į Baltijos valstybių reikalus... Net savo laiku išsižadėjo Lietuvos, kaip buvusios Rusijos teritorijos...

Tuo tarpu politikos raida eina savo keliu — Lietuvoje antrukart pasikartoja rinkimų į vyriausią tarybą (neva liaudies seimą) farsas... Maskva iki šiol dar neatsako į Jungtinių Valstybių tris notas, kuriose buvo reikalaujama tuojau susitarti dėl 11 bilijonų trijų šimtų milijonų lend lease paskolos karo metu... Amerika prašė sugrąžinti 95 prekių laivus, kuriuos buvo karo metu paskolinusi Rusijai... Tie laivai ir kiti rusams karo metu paskolinti daiktai tebėra Amerikos nuosavybė ir tai turi būti grąžinta. Atrodo, kad kairėji Stalino ranka nežino ką dešinėji daro...

Nesistebėkite, jeigu netrukus rusai paskelbs, kad sovietų zonoje, Vokietijoje, jau baigta nacių naikinimas ir pilnai pravesta vadinamoji denazifikacija, kad rusų zonoje bus leista veikti "kvizlinginiai" socialdemokratų partijai, kad reikia Vokietijai centralinės vyriausybės ir kad reikia Vokietijos gyventojams padidinti maisto davinį ir, kad reikia Vokietijos rytinių sienų revizijos (Vokietijos naudai). Pagaliau, visa tai reiškia, maskviečiai pirštu rodys į tai, kas nėra dar padaryta Anglijos ir Amerikos okupacinėse zonose — Vokietijoje ir Austrijoje... Aš geras, o tu niekšas... Tuo tarpu Amerikoje gaujos sovietų šnipų veikia, jų spauda griauja, ar bent stengiasi griauti Amerikos demokratišką sistemą. Maskvos direktyva Amerikos komunistėliams dar tebėra šventa, nežiūrint, kad kai kurie Amerikos visuomenės vadai sako, jog sovietai jau seniai įsitikino, kad pasaulį negalima sukomunistinti ir kad Rusijos bolševikam nemalonu santykius palaikyti su Amerikos komunistais... Taip, buvo laikai, kada Ribben tropas maloniai kalbėjo Maskvoje...

REPUBLIKONŲ PARTIJA IR LIETUVOS LAISVĖS ŠVENTĖ

Partijos pirmininko Carroll Reece pareiškimas

Ryšy su Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 29 metų sukakties arba Vasario 16 minėjimu, iš Washingtono gautas toks Republikonų Partijos Nacionalinio Komiteto pirmininko, Carroll Reece, pareiškimas:

On February 16, 1947, Americans of Lithuanian origin throughout the United States commemorate the 29th Anniversary is not a happy one, because, today Lithuania is not a free country. Itis a victim of the devastation of World War II. Lithuania's people have undergone and are now undergoing such suffering as comes to few people in the world.

First, in the year 1940 the Russian army marched across their country, then in 1941 the Nazis battled on their soil to drive out Russians. Then, back came the Russians to fight the Nazis and expel them. Each time Lithuania's people were in the middle of the terrible cross-fire of invasion and battle — forced to serve the conqueror as prize in victory by the vanquished in defeat.

Through all this terror under the rule of two military dictatorships, the people of Lithuania have remained loyal to the principles of representative government in their hopes for the restoration of the indepen dence of Lithuania.

There is special significance in this anniversary to all Americans, because the hope for independence of Lithuania is based on the same principles of justice and right which are close to the hearts of every freedom loving American — principles which involve the rights of all peoples to liberty and their own way of life and the rights of all nations to self-determination.

We Republicans support these principles, not only because they would bring happness, security and freedom to the peoples of Europe, but because American security would be strengthened if American ideals of representative govern ment are upheld throughout the world.

In this light it is appropriate that all Republicans join with Americans of Lithuanian origin in the commemoration of Lithuania's Independence Day.

Ekonominė krizė gresia Anglijai

Anglijos pramonės mašinų bil desys kasdien darosi lėtesnis. Ir jei kuro trūkumų problema nebus išspręsta, tai ekonomistai prisibijo, kad anglų pramonė slenka į rimtą krizę. Apskaičiuojama, kad jau dabar Skotijos, Valijos ir Anglijos kasyklose ir dirbtuvėse apie 5,000,000 darbininkų yra netekę darbo. Svarbiausia tų trūkumų priežastis šiuo momentu tai — trūkumas žaliavos, ypač kuro, kurių normalų plaukimą dabar labai sutrukdė gili ir šalta žiema. Tačiau konservatoriai, su Winston Churchill priešaky, griežtai kaltina darbo partijos vyriausybę už nesugebėjimą permatyti ir pasirūpinti žaliavos ir kuro "juodai dienai."

Amerikos Lietuvių Savaitė

DETROITO LIETUVIŲ DIENOS

MARIJA SIMS

Sausio 19 d. rengtame LVS 6 sk. vakarėlyje Lietuvos tremtiniai gražiai pasirodė, duodami savo meninę programą. Programoje dalyvavo pianistė Birutė Smetonienė, menininkė Helena Petrokaitė, slaugė Marytė Navickaitė, Frances Šeškauskaitė, kalbėtojai: Martynas Laurinavičius ir Jonas Dunča, abu inžinieriai. Taipgi padainavo solo lietuvių radijo klubo choro vedėjas Jonas Valiukas ir Andrius Baliukonis.

Vakarėlis, ypač jo programa, darė gerą įspūdį. Naujieji lietuviai pajuto jaukią šilumą savo širdyse, kad jie gali ir yra pageidaujami stoti į visuomeninį darbą, kartu su senaisiais varyti tėvynės vadavimo ir tremtinių šelpimo darbą. Senieji irgi pasijuto, kad jau turi naujų jėgų ir stiprios talkos tautos darbuose.

ANGLIŠK. SPAUDOJE

Kaip visuomet, LVS 6 sk. per savo gabius narius pasigarsina angliškoje spaudoje. Pavyko pasigarsinti ir šį kartą. Buvo įdėta gražus aprašymas su programos dalyvių pavardėmis į Michigan Catholic. Katalikiškas pasaulis visuomet linkęs užstoti mažas tautas, ypač šiuo laiku, kai toms mažoms, pavergtoms tautoms tas užstojimas ir užtarimas taip labai reikalingas.

PAKIETAI TREMTINIAMS

Sausio pabaigoje suėjo lygiai metai, kai LVS 6 sk. ir pavieniai nariai pradėjo siųsti paketėlius Lietuvos tremtiniams išblaškytiems po visus kraštus. Tų metinių paminėjimui, skyrius ir vėl išsiuntė 15 pakietėliu ir du lietuvių anglų kalbų žodynus Lietuvos tremtiniams. Siuntiniams lėšos sukelta surengiant šeimyninį vakarėlį, kuris davė 105 dol. pelno. Už tai ir išsiųsta graži pašalpa tremtiniams.

Žmonės, pajutę, kad į Lietuvą tikrai negalima siųsti, vis dažniau siunčia pakietėlius Lietuvos tremtiniams. Yra žmonių, kurie paprašo tremtinio adresą ir patys siunčia asmeniškus pakietėlius. Kiti siunčia per Care įstaigą. LVS 6 skyriuje yra labai daug žmonių, kuriems reikalinga skubi pašalpa, kaip iš DP išmestų, džiova sergančių, su mažais vaikučiais ir t. t. Kas nori pasiųsti savo asmeninką pakietėlį, prašau kreiptis į mane, —suteiksiu adresą, ir pagelbėsiu pirmą pakietėlį sutvarkyti.

V. BELECKO FILMOS

Sausio 31 d. BALF'o 76 skyrius suruošė tremtiniui Vytautui Beleckui lietuviškų filmų rodymą. Filmos buvo gražios, įdomios ir net skaudžios. Jose parodyta gražus laisvos Lietuvos progresas, rusų teroras ir lageriuose bėglių gyvenimas. Filmų žiūrėti, nepaisant blogo oro, suėjo nepaprastai daug daug žmonių. Salė tiesiog buvo prisikimšus. Lietuvis čia atėjo pamatyti savo žemelę, savo paliktus laukelius, pievelės, bet, deja, jis čia pamatė skaudžius vaizdus — bolševikų nukankintų žmonių lavonus. Neviena lietuvė užmerkė akis, pamačiusi tokį vaizdą ir tik atmerkė, kai ašaros netilpo jose.

V. Beleckas ir gyvu žodžiu papasakojo išvargtus metus prie bolševikų ir nacių teroro. Jis, kaip laisvės kovotojas, ir šiandien nešioja savo kūne trijų bolševikų kulkų ženklus.

Nenorint pakenkti rinkliavai, kuri bus vasario 9 d., rinkliavos nedaryta, bet svečiui V. Beleckui paprašius, prie durų sumesta 174 dol. su centais aukų. Taigi V. Belecko filmų rodymas buvo sėkmingas medžiaginiu ir moraliniu atžvilgiu. Visos aukos eina BALF.

TRAGIŠKA PROPAGANDA

Daugelis pažįstamų, sužinoję, kad pas mus atvažiavo Algirdas Andriušis, atėjo pasikalbėti, atėjo ir vienas save geru kataliku vadinąs bolševikų gizelis Gustaitis. Jis atėjo pasiruošęs mus į "gerą" kelią atvesti. Atvykęs Andriušio nerado namie, tai ir savo darbą pradėjo greit vykdyti. Girdi, gavęs laišką iš Lietuvos ir jo brolis gerai gyvenąs. Nieko nelaukęs, ištrauk ė laišką iš kišenės ir paskaitė. Laiške brolis, tarp kitko, rašo, kad jiems dabar labai galvą skauda, kad artinasi rinkimai ir kad jei numirsią, prašo brolį pasimelsti už jų sielas. Man laiškas atsidavė pavojum, ir jam pradėjau aiškinti, kad jo brolis turi nepaprastą "galvos skaudėjimą," kad jis yra pavojuje. Bet, "svečias" mus ramino. Girdi, tas laiškas rašyta pernai, sausio mėn. ir, kad galvos skaudėjimas jau bus perėjęs, jo brolis dabar būsiąs sveikas ir laimingas. Man tas buvo netikėtina ir protestavau. Tada jis, norėdamas mane įtikinti, pakišo voką, kuriame laiškas atsiųstas ir sako: "Gal netiki, kad toks laiškas atėjo, štai pažiūrėk!" Ir vos pažvelgus į voką, šiurpas nupurtė, kai pamačiau ant voko po Gustaičio pavarde parašyta angliškai, "We are in danger of dead." Mat, jo brolis buvęs Amerikoje ir, matyt, moka angliškai. Parodžiau tai Gustaičiui ir kitiems svečiams. Visi susijaudinome, tik ne Gustaitis. Šis, nutvėręs laišką, įsikišo jį į kišenę, o išsitraukė kitą rašytą laisvos Lietuvos laikais, 1937 m., kur brolis peikia Lietuvos santvarką, sakydamas, laukiąs per mainos ar karo. To man pakako ir su "svečiu" turėjau nemandagiai pasielgti. Mat, jo brolis, kaip vėliau paaiškėjo, irgi buvęs socialistas.

Tai bąisi mūsų tamsuolių išsigimėlių tragedija! Tas buvo paskutinis Gustaičio brolio laiškas, rašytas prieš metus, kuriame brolis nori pranešti, kad jam gresia mirties pavojus, o šis, gavęs jį skleidžia savo kvailą propagandą, kad jo broliui esą gerai, kad jis gyvena savo namuose...

Vasario 16 šventė

NEW BRITAIN, CONN. — Vietos lietuviai ruošiasi apvaikščioti Lietuvos nepriklausomybės šventę, kuri įvyks Vasario 16 d., 2 v. p. p. Lietuvių svetainėje, 354 Park St. Programoje — Šv. Cicilijos choras, vadovaujant p. Izabel Degutienei, dalyvaus klebonas kun. M. Pankus, kun. Matutis, kun. B. Benesevičius, miesto meras Henry Gwiazda, aldermanas Adomas Kvederas, visi lietuviai profesionalai ir kiti. Principalinis kalbėtojas bus dr. Kazys Vileišis, kuris yra atvykęs iš Europos ir turi daug ko pasakyti. Dr. Kazys Vileišis bus penktas iš Vileišių šeimos, kuris kalbės New Britaine, pradedant savo tėvu. Taigi, New Britaino ir apylinkės lietuviai, kurių širdyse yra tėvynės meilė, dalyvaukite šiame susirinkime.

Ruošiasi iškilmingai minėti Vasario 16

WATERBURY, CONN. — LVS ir ALM ruošiasi iškilmingai apvaikščioti 29 metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktį, kuri įvyks vasario 16 d. Hotel Elton. Programa prasidės 2 v. po pietų ir turės 15 minučių radijo programą. — Programa bus perduota iš WATR 3 v. p. p. tiesiog iš Hotel Elton. Yra pakviesti — buvęs senatorius J. Danaher ir kongresmonas R. Patterson. Dalyvaus ir kiti žymūs amerikiečiai. Svarbiausias šios iškilmingos dienos tikslas — tinkamai paminėti vasario 16 sukaktį ir įsigyti kuo daugiausia amerikiečių draugų, kad jie mums pagelbėtų kovoti už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Taigi, tikslas yra svarbus. Programa bus įdomi. Todėl kiekvienas doras ir tėvynę mylintis lietuvis privalo dalyvauti. Kviečiami visi.

LVS SUSIRINKIMAS

Sausio 26 d. įvyko LVS 9 sk. metinis susirinkimas. Užrašų raštininkas pateikė visų metų darbuotės raportą. Iš raporto paaiškėjo, kad LVS skyrius 1946 metais atliko daug svarbių darbų: rinko drabužius tremtiniams, siuntė jiems mais to ir t.t. Be to, išplatinta daug knygų apie Lietuvą. Į valdybą 1947 metams išrinkti šie: pirm. Jonas Tareila, vicepirm. Stella Romanauskienė, sekr. Antanina Colney, ižd. Albinas Kušlis, iždo gl. — Juozas Mikėnas ir Steponas Genaitis. Tvarkdare Anastazija Kišonienė.

M. J. C.

Svarbus susirinkimas

Lietuvių Veikimo Centras, matydamas, kad Amerikos Lietuvių Taryba yra reikalinga New Britaine, šaukia visuomenės susirinkimą vasario (Feb.) 28 d. bažnytinėj svetainėj, 8:30 valandą vakare. Amerikos Lietuvių Taryba susideda iš trijų srovių žmonių, katalikų, tautiečių ir socialistų, kurie dirba savo tautos gerovei vieningai. Taigi, New Britaino lietuviai, pabuskim iš miego, darykim, kaip ir kitos kolonijos, pradėkim darbą. Kviečiame visas draugijas atsiųsti po 2 ar 3 atstovus — šiame susirinkime dalyvauti.

J. J.

MARYLANDO LIETUVIŲ ŽINIOS

Bus didelės iškilmės Vasario 16 — Išeivis puikiai pavyko—Kalbės adv. Skipitis — Demokratų austrinė — Legijono dovanos mokiniams.

BALTIMORE, MD. — Vasario 16 čia bus didingai minima Lietuvos Respublikos diena. Iš ryto, 11 val., Šv. Alfonso bažnyčioje, bus iškilmingos mišios. Dalyvaus Amerikos Legijono Lietuvių Postas, Posto Auxiliary ir lietuvių karių motinos. Tą pačią dieną, 7 val. vakare, Lietuvių Salėje, bus šauni Lietuvių Draugijų Tarybos viešnagė. Dalyvaus guber. W. Preston Lane, Jr., buvęs gubernatorius, dabartinis senatorius, Herbert R. O'Conor, Lietuvos Pasiuntinybės sekretorius, J. Kajauckas, klebonas J. Mendelis, kongresmanai D'Alesandro, Jr., Sasscer ir Meade, teisėjas Wyatt, SLA prezidentas Wm. F. Laukaitis, buvęs Marylando atstovas Nadas Rastenis, prokuroro padėjėjas Thomas Gray, Antanas J. Miceika, Tarybos pirmininkas, vadovaus. Kad vaišės išeitų sėkmingai, daug dirba Tarybos prezidentas Miceika, viceprezidentas Vytautas Petruška ir sekretorė Vera Mikušauskienė. Kiti Tarybos nariai irgi stropiai veikia. Einant šios valstybės įstatymais, Vasario 16 bus gubernatoriaus proklamacija paskelbta legaliu šventadieniu. Taip bus minima Lietuvos Diena šioje padangėje.

Vasario 2 d., vakare, Dainos Draugija statė scenoje St. Šimkaus Išeivį. Jurgis Galkas kaip Jonas, Ona Lukos kaip motina, Al. Juškevičius, kaip buvęs amerikonas, Jonas Makauskas, kaip Vladas ir Martinas Raila, kaip žydas, sužavėjo publiką. Juozas Bakerckis, kaip Maikis, Margarieta Grajauskienė, kaip Guzienė, Berta Mačiulaitienė, kaip Rauplienė ir Emilija Makauskaitė (tik prieš naujus metus atkeliavusi iš tarpo išvietintų lietuvių Vokietijoje) kaip Barškalienė, visus į valias prijuokino. Pranė Šedbaraitė kaip Ievutė, Vincas Urbanas, kaip Antanas ir Guzas, Jonas Lekavičius kaip antras burdingierius, Feliksas Rutkus, kaip šaulys, visiems labai patiko. Solistų, vaikų grupės ir choro dainos visus jaudino ir linksmino. Choro vedėja Lelija Bakerckienė ir scenos direktorius Tamas Marcinkevičius gražiai pasižymėjo šio veikalo mokinime. A Stasys Bukus, J. Kraučeliūnas, Juozas Milūnaitis, Julė Rastenienė, Elena Vasiliauskaitė ir kiti užsitarnavo giliausios padėkos. Publika apgailavo, kad taip gerai veikalo išmokus nėra vietos kur jį pakartoti. Jau seniai tiek žmonių buvo — kupina salė — meno vakare.

Vasario 23 d. Lietuvių Salėje, Baltimorės Lietuvių Taryba rengia adv. Skipičiui prakalbas 2:30 popiet. Adv. Skipitis, gėrai žinąs Lietuvos nelaimę ir išblaškytų po Europą lietuvių vargus. Jo išgirsti rengiasi visi šio krašto lietuviai.

Vasario 23 d., 1 val. popiet, Lietuvių Demokratų Klubas, savo namuose, 816 W. Lombard St., rengia austrinę. Stasys Janušas, klubo pirmininkas ir austrinės komiteto pirmininkas, pranešė, kad bus austrių su perlais, valgių su prieskoniais ir alaus su putomis. Prieš ir po p. Skipičio prakalbų bus proga visiems demokratus aplankyti.

Amerikos Legijono Lietuvių Postas 154 n. pernai davė ir šiemet duos medalius už pasižymėjimą moksle aukštesnės mokyklos studentui ir studentei, viešų mokyklų mokiniui ir mokinei, ir Šv. Alfonso parapijos mokyklos mokiniui ir mokinei. Tėvai bei jaunuoliai teįteikia mokslo pažymėjimus do vanų komiteto pirmininkui Nadui Rasteniui bei Posto valdybai, arba nariams.

Sal-La

Boston Realty Trust
INSURANCE SERVICE
adv. Joseph B. Gailius
317 E St. (Broadway kamp., South Boston, Mass
Tel.: SOU 2732

DIAMOND STREET
Restoranas ir Baras
VYNAI - LIKERIAI - ALUS
Netoli Spring Street
NAUGATUCK, CONN.
Tel. 4960

SAVO SVAJOJAMAM NAMUI GAUK PLANUS

Mūsų namų planavimo tarnyba yra pilna. Ar jūs norėtumėte mažą namą, kuris augtų su jūsų šeima, arba norėtumėte didelį namą, jūs rasite ekspertišką ir draugišką patarnavimą pas mus. Pasiruošk pilnai viskam, kai statybai medžiagos bus pakankamai.
P. S. Jei esi veteranas, mes padėsime gauti HH pirmenybę. Ir mes jums padėsime gauti medžiagą tuojau..

CONNECTICUT LUMBER CO. INC.
1290 Highland Ave.,
WATERBURY, CONN.
Tel. 3-5171

NEW BRITAIN, CONN.

QUALITY MARKET
Tai vieta, kur žmonės gauna sveiką, šviežią pirmos rūšies maistą
VIKTORAS ABECIŪNAS
356 Park Street Tel. 1481

PAUL'S RESTAURANT
PAUL VIŠNIAUSKAS
31 Spring Street Tel. 8774

HARTFORD AVENUE
RESTAURANT
Andrew Svirinas, sav.
36 HARTFORD AVENUE
Tel. 6639

Francis P. Petuskis
DENTISTAS
235 W. MAIN STREET
Tel. 7988

HATCHKISS STREET GARAGE
JONAS J. MAZILIAUSKAS, sav.
DODGE sunkvežimiai ir karai PLYMOUTH karai
PILNAS KARŲ TAISYMAS
47 HATCHKISS ST., NAUGATUCK, CONN.
Telefonai:
Biznio Naugatuck 5727 Rezid. Woodbury 32-3

J. C. RAYTKOWICH, Jr.
CHRYSLERIO ir PLYMOUTHO
PARDAVIMAS IR PATARNAVIMAS
106 S. MAIN ST., NAUGATUCK, CONN.
Tel. 4096

WATERBURY, CONNECTICUT

CORN CUT RATE
VYNO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖ
ATEIKIT IR PAMATYGIT MUSŲ SAVAITGALIŲ SPECIAYBES
847 BANK STREET Tel. 3-8233

BROOKLYN FILLING STATION
P. Zailskas, sav.
TAISOMI AUTOMOBILIAI IR SUNKVEŽIMIAI
Kampas S. Leonard St. ir Washington Ave.
Tel. 4-5358

JUOZAS P. LUBINSKAS
Namų Dažymo Kontraktorius
VIDAUS IR LAUKO NAMŲ DAŽYMAS
Sienas išlipina popieromis.
Darbą atlieka patyrę darbininkai.
61 ALDER STREET Tel. 3-4766

BROOKLYN PLUMBING WORKS
P. KUKANSKAS, sav.
Biznio adresas: 4 JOHN STREET Tel. 4-0256
Rezidencija: 229 CHASE P'KWAY Tel. 4-6964

Kalėdinės Dovanos
Pavieniams ir šeimoms, prieinamoms kainoms
Krautuvė atdara kasdien iki 9 val. v.
AMERICAN FURNITURE CO.
JOHN ADAMS, lietuvis sav.
383 S. Main Street Tel. 3-8898

CHARLES KULAS
Drabužiai vyrams ir moterims siuvami pagal užsakymus ir vėliausias madas.
Taip pat taisomi, valomi ir prosijami.
698 N. RIVERSIDE STREET,
Tel.: 3-6230

Mažeikos Laidotuvių Įstaiga
STEPHANIE MAŽEIKA vedėja
10 Porter St. Tel. 4-1937
Tel. 4-1937.

Albert J. Bronsky
Advokatas
LILLEY BLDG. Rooms 809-811
111 W. MAIN STREET
Res. 4-0762 Office 3-1211

Vaistinė
Bendler's Drug Store
Paruošami visoki receptai
VISOKIŲ RŪŠIŲ LIKERIAI
Bank St. ir Congress Ave.

STASYS AUDIETIS
Dekoratorius — Interior Decorator
72 ALDER STREET
Tel. 3-5961

KRUGELIO
Degtinės Krautuvė
Mes turime įvairiausios rūšies vyno, alaus ir degtinės
Green ir John Street
Telefonas 3-9658

Dr. M. J. COLNEY
148 Grand Street
Telefonas 3-4747
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val. vak.

Moe's Automobilių Dalys
NAUJOS IR VARTOTOS.
AKSELIAI, TRASMITORIAIS KINTAMIEJI STABDŽIAI. KARBORIETORIAI. PADANGOS.
138 DIVISION ST.
Tel. 4-6127, 4-6128.

Waterbury Heating COMPANY
Šildymo priemonės pataisomos valomos ir pilnai įtaisomos.
34 SPRING STREET
Tel. 4-6478 - 4-1694

BRASS CITY
Coal & Oil Co.
W. Shukaitis, sav.
71 S. Leonard Street
Telefonas 4-0534

STANLEY TOLIUS
LIETUVIŠKA UŽEIGA
158 N. Main Street,
UNION CITY, CONN.
Tel. Naugatuck 4864

BILLY'S TAVERN
Vincas Norbutaitis, sav.
Alus ir Užkandžiai
150 BRIDGE STREET
UNION CITY, CONN.
Tel. 4883

PERREAULT
Automobiliams spiruoklės
Gamintojai ir platintojai
510-12 S. Main St.
Tel. 3-4494

KENAUSIS DRUGS
Lietuviška Aptieka
W. R. Kenausis, sav.
945 BANK STREET

Clarence V. Balanda
ADVOKATAS
843 BANK STREET

F. Patrick Zailskas
ADVOKATAS
51 W. MAIN STREET
Citizens Bldg., W. Palm Beach, Fla.

COLONIAL
BOTTLING WORKS
Įvairūs gaivinantieji gėrimai
335 WASHINGTON ST.
Tel. 4-1210

STOKES
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
II Pasaulinio karo veteranas
694-696 N. Riverside St.
Telefonas 3-7411

Mėsinė ir Grosernė
John Massimo & Sons
318 Congress Avenue
Tel. 4-9433 ir 3-6151

THOMAS MATAS
Real Estate
81 Fox Street

BRASSCO
BOTTLING CO., Inc.
Įvairios sodės
B. Kasparavičius, sav.
24 E. Liberty Street & 21 Bond Street
Telefonas 5-1217

CHAS. STRIKULIS
Maisto Krautuvė
851 Bank Street
Telefonas 4170

CAPOZZI
Cleaners and Dyers
Raštinė
69 CONGRESS AVENUE
Krautuvės
1 CLAY STREET
75 CONGRESS AVENUE
Telefonai: 3-1123, 3-1124

Laidotuvių Direktoriai
John Deliniks ir Sūnus
17 Congress Avenue
Telefonas 3-6181

Joe's Tire Shop
Joe Samoska, sav.
241 N. Main Street
Telefonas 3-2414

PHILADELPHIA, PA.

TILLIE'S FLOWER SHOP
Teklė Dumbliauskaitė, sav.
Nuotakoms bukietai, sodinimui gėlės
Laidotuvių vainikai gėlių bukietai
ir palmės
1225 South 2nd Street Tel. HOWARD 8358

DAPŠIS CAFE—LIETUVIŠKA UŽEIGA
Pasirinkimui vynai, likeriai ir alus. Gardus namuose gamintas valgis.
Patogu privažiuoti iš No. Phila. ir Redding St. stočių.
1327 W. SOMERSET STREET

SPOKAS ELECTRIC
Amelija A. Spokas-Arbašauskaitė, sav.
G.E., Zenith, RCA, Philco ir Emerson Radio priimtuvai.
Electrolux ir General Electric geso ir elektros šaldytuvai.
Didžiausias pasirinkimas elektros lempų, įvairių dovanų.
RADIO TAISYMAS — ELEKTROS KONTRAKTAVIMAS
5021-23 BALTIMORE AVENUE

BACH'S
BEAUTY SALON
1200 E. Cheltenham Avenue
Tel. Delaware 7070

PETE'S CAFE
VYNAS — LIKERIAI — ALUS
Petras Tamulis, sav.
1801 No. 13th Street Tel. Poplar 9767

GUS TUNAITIS
— RESTORANAS —
3701 Old York Road

GILLIS GĖLININKAS
PUIKIAUSIOS GĖLĖS VISOKIOMS PROGOMS
Telegramomis užsakymai visame pasaulyje
N. E. Cor. 2nd Street Tel. DE 4-6611

PETE'S CAFE
PETRAS GELŽINIS, sav.
VYNAS—LIKERIAI—ALUS
1600 S. 2nd Street Fulton 9-7914

FRANKFORD & COMLY
Service Station
J. J. J. MATULIS, savininkas
Taiso automobilius ir sunkvežimius. Parduoda ir sutvarko baterijas ir padangas. Automobilius plauja, lubrikuoja.
Patogiau sustoti važiuojant keliu N. 13
6001-09 Frankford Avenue Philadelphia, Pa.
Telefonas Jefferson 9758

E. ADAMS UŽĖIGA
ALUS — VYNAS — LIKERIAI
941 SPRING GARDEN, PHILA. 23, PA.
Tel. Poplar 9785
Patogu sustoti važiuojant keliu N. 13

WILLIAM PASCHALL
Vienas iš didžiausių mėsos sandėlių Philadelphijoje.
Mes pristatome mėsą ligoninėms, restoranams
ir kitoms vietoms.
718 CALLOWHILL ST., PHILA. 23, PA
Telefonai: MAIN 7626 - 7458 LOM. 0677 - 2293

STARAHS CAFE
JONAS STARAHS, sav.
34 N. EIGHTH STREET, PHILADELPHIA, PA.
(8th and Filbert Streets)
Tel. Walnut 9437

LIETUVIŠKA UŽEIGA
ALUS — VYNAS — LIKERIAI
P. SPOKAS, sav.
kampas ALLEGHENY and CEDAR STREETS
PHILADELPHIA, PA.

WOODLAND CAFE
B. J. TRIBULAS, sav.
63rd STREET at WOODLAND AVENUE
PHILADELPHIA, PA.
Telefonai: Saratoga 9656
West 4117

KALBĖS VASARIO 16 D. PHILADELPHIJOJE

DR. KAZYS GRINIUS

Philadelphijos lietuviai labai iškilmingai švęs Lietuvos nepriklausomybės sukaktį, šį sekmadienį, vasario 16 d. Lietuvių Muz. svetainėje, Allegheny Ave. ir Tilton St. Pradžia 2 val. po pietų. Be kitų kalbėtojų, neseniai atvykusių iš Europos, kun. J. Čekanavičiaus, kun. dr. J. Končiaus, pirmą kartą pasirodys, tik ką atvažiavęs į Ameriką, buvęs Lietuvos prezidentas dr. Kazys Grinius, kuriam teko išgyventi abi Lietuvos okupacijas — raudonąją ir rudąją — ir visus karo žiaurumus. Be kalbų, kurias pasakys garbingi svečiai, bus graži muzikos ir dainų programa. Minėjimą rengia Liet. Raudonojo Kryžiaus, BALF skyrius ir Liet. Muzikos Svetainės bendrovė. Minėjimo pelnas skiriamas lietuvių šalpos reikalams.

Floridos lietuviams

Praeitame Vienybės numeryje buvo klaidingai pranešta, kad Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimas Miami, Floridoje įvyks vasario 16 d. Tas minėjimas, kurį rengia Lietuvių Pil. Klubas, įvyks VASARIO 18 D., 2300 N. W. 14th St., Miami, Florida. Pradžia 5 v. v.

Nepriklausomybės paskelbimo šventė bus vasario 23 d.

BRIDGEPORT, CONN. — Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius rengia Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 29 metų sukakties minėjimą vasario 23 d. vietoj vasario 16 d., nes nebuvo galima gauti kalbėtojo tai dienai. Minėjimas įvyks 3 val. po pietų, šv. Jurgio parapijos svetainėje, kur kalbės tik atvykęs iš Europos svečias dr. A. Gervydas, Tai gal bus pirmas mūsų kolonijoje toks kalbėtojas, kuris yra pergyvenęs okupantus ir koncertracijos stovyklas. Taipgi bus ir kiti vietiniai kalbėtojai, parapijos kunigai.

Be to, eina gana sėkmingai Lietuvai gelbėti vajus, jis baigsis vasario 23 d. Būtų labai gražu, kad nė viena draugija nepasiliktų neprisidėjusi prie Lietuvos gelbėjimo vajaus.

Tarybos skyriaus išrinkti asmenys lankosi po namus aukų. Lankosi po namus šie asmenys: A. Tuskienė, Ona Mačiukaitienė, A. Eloveckienė, Ona Ramanauskienė, Ona Einorienė, N. Tatariūnienė, J. Minalga, J. Kalpokas, S. Stanislauskas, J. Blažys, A. Stanišauskas, P. Remeika, parapijos vikaras kun. W. Pranckietis.

Minėjime bus pranešta, kiek surinkta aukų Lietuvos gelbėjimui. A.

Minėkime Vasario 16

HARTFORD, CONN. — A. L. Tarybos skyrius, kartu su BALF skyrium, rengia Lietuvos nepriklausomybės minėjimą, kuris įvyks sekmadienį, vasario 16 d. su iškilmingomis šv. mišiomis Šv. Trejybės bažnyčioje, 11 valandą ryte. Mišios—už pavergtą Lietuvą ir žuvusius lietuvius. Bus svečias pamokslininkas.

Šv. Trejybės mokyklos salėje, 339 Capitol Ave., 3 valandą po pietų, įvyks prakalbos su programa. Kalbės Henrikas Mikutskis, neseniai atvykęs iš Europos lietuvis tremtinys. Meninę programos dalį išpildys Šv. Cecilijos choras, lietuvių mokyklos vaikučiai ir solistas žinomas Al. Vasiliauskas.

Brangūs tautiečiai, tik kartą metuose minime Lietuvos nepriklausomybės dieną, tad susirinkime skaitlingai ir įrodykime Lietuvai, kad mes jos bei jos išblaškytus tautiečius atjaučiame, parodykime pasauliui, jog mums padarytos skriaudos mes mes neužmiršime kol ta skriauda nebus atitaisyta. Savo atsilankymu paremsit Lietuvos vadavimo darbą ir sušelpsit išblaškytus varg stančius Europoje. Be to, išgirsite daug naujų žinių apie lietuvių tremtinių bei pavergtų lietuvių gyvenimą.

Tad, visi Hartfordo ir apylinkės lietuviai į vasario 16-tos minėjimą.

Rengimo Komisija

Vasario 16 sukakties minėjimas Newarke

Ateinantį sekmadienį, vasario 16 d., Shereton viešbutyje, 12 Hill St., Newarke, New Jersey Lietuvių Taryba rengia Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 29 metų sukakties minėjimą. Programoje dalyvaus: kun. Pocius, mėras Vincent Murphy, Lietuvos ministras P. Žadeikis, monsignoras James Kelly, neseniai atvykęs iš Europos kun. Pr. Bastakys, muziko Jono Čižausko vadovaujamas Kearny Lietuvių Politikos Klubo choras ir k.. Pradžia 2:30 v. p. p.

S. BULOTA
Batai ir Vyrams Aprėdalai
NEW PHILADELPHIA, PA.
P. O. SILVER CREEK, PA.

THE TONIES' TAVERN
Antanas Scarnulis, sav.
Žuvis—Mūsų Specialybė
17 N. SHERMAN STREET
WILKES-BARRE, PA.

BOSTONO LIETUVIŲ ŽINIOS

So. Bostono Lietuvių Bendras Komitetas Kovai už Lietuvos Laisvę rengia Lietuvos nepriklausomybės akto paskelbimo 29 m. sukakties minėjimą, vasario 16 d. 2 v. popiet So. Bostono High School auditorijoje, So. Boston, Mass. Paminėjimas prasidės su iškilmingomis Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje 10 v. ryto Atatinkamą pamokslą pasakys svečias tremtinys kun. J. Borevičius. Auditorijoje programa susidės iš: kalbų, dainų ir rezoliucijų dėl Lietuvos laisvės. Kalbas pasakys šie asmenys: tremtinys Br. Budginas, kun. Jonas Borevičius, Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shalna ir gubernatorius Bradford. Meno dalį išpildys Dainos grupė, vadovaujant muz. A. Tataronytei. Sakytas komitetas, susidedąs iš visų patriotinių srovių, kuriam sėkmingai pirmininkauja adv. J. Grigalius, nuoširdžiai kviečia visus Bostono ir apylinkių lietuvius kuo gausingiausiai dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės šventėje ir joje vieningai pareikšti pasauliui, kad lietuvis, laisvę pažinęs, okupanto jungo nevilks.

BALF 17 skyrius So. Bostone pradeda įsisiūbuoti šalpos darbe. Kadangi oficialiai BALF vajus prasideda kovo 2 d., tai ir vietos 17 skyrius nutarė tą dieną pravesti plačiau šalpos vajų. Nutarta rengti masines prakalbas Municipal Building So. Bostone. Kalbės žymūs kalbėtojai lietuviai ir amerikiečiai. Jie išaiškins šalpos svarbą tremtiniams. Skyriaus valdyba, su pirm. Pr. Razvadausku priešakyje, deda plačias pastangas, kad šalpos vajaus atidarymas būtų kuo sėkmingiausias. Suprantama, kad visas sėkmingumas priklausys mūsų patriotinės visuomenės atsilankymo ir užjautimo savo brolių bei seserų tremtyje.

Be to, kovo 2 d., 6 v. v. Lietuvių salėje, 309 E St., So. Boston, įvyks Lietuvių Jaunimo Ratelio metinė vakarienė. Rateliečiai, kaip praeityje, taip ir dabar, rūpinasi ir rūpinsis kaip kultūriniais, taip ir šalpos reikalais. Dabartinės vakarienės pelnas skiriamas BALF.

Plačiau apie BALF skyriaus prakalbas ir Ratelio vakarienę bus vėliau. Antanas

BALTIMORĖS NAUJIENOS

Vasario 8 d. susituokė du "jauniausi" vietos lietuviai, būtent, jaunikis, p-as Utara, 74 metų ir jaunoji, p-nia Letkaus kienė, 76 metų. Abudu našliai ir jau buvo vedę po du kartus. Vestuvių puota įvyko pas jaunosios žentą žymų vietos biznierių p-ną Janą Gričiną, 661 W. Pratt St.

Laimingo ir saldaus gyvenimo jaunavedžiams!

KLAIDOS ATITAISYMAS

Mano korespondencijoje, tilpusioj Vienybės 6 n., yra įsiskverbusios dvi nemalonios klaidos, kurias prašau atitaisyti.

Ten pasakyta: "Buvo kalbėta, kad LVS negali prieiti bendro veikimo su ALT Lietuvos reikalu, tačiau išsiaiškinus, kad ALT aipe bendrą veikimą su LVS visai nenori nė kalbėti (net ir į LVS centro val., siųstus laiškus neatsako) nutarta visais galimais būdais remti LVS ir ALT veiklą Washingtone"

Turėjo būti: Nutarta visais galimais būdais remti LVS ir L. Misijos veiklą Washingtone.

Antra, kur kalbama apie aukas BALF, yra pasakyta Abaraitis aukojo $10, turėjo būti Vaitiekus Abromaitis aukojo $10.00. P. P. Jaras

Vasaria 16 šventė

NEW HAVEN, CONN. — Lietuvos nepriklausomybės minėjimas įvyks vasario 16 d. 3:30 v. po pietų, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 339 Green St. Rengia Lietuvių Tarybos skyrius. Kalbės F. J. Bagočius ir svečias, tik atkeliavęs iš Europos. dr. Padalskis. Be to kalbės Kazys Vilniškis ir klebonas kun. Gredeckis. Dainuos Vokietaitienė, vietinė ir P. Radvilas iš Waterbury, Conn. Po programos, bus šokiai.

Broliai ir sesės, New Havene ir apylinkėje, išklausykite pavergtos Lietuvos balso ir susipažinkite su lietuvių tremtinių kančiomis. Gelbėkime Lietuvą ir lietuvius tremtinius kiek kas pajėgiame. J. P.

Ieško giminių

Antanas Pračkaila, gyvenąs Vokiėtijoje, ieško savo tetos Onos Pračkalaitės Griškonienės ir puseserės Marijos Pračkailaitės, kilusios iš Juodbūdžių kaimo, Veiverių valsčiaus. Žinantieji apie jas prašomi pranešti šiuo adresu: Mrs. Anna Baksys, 194 Humbult St., Brooklyn 6, N. Y.

Antanas Kriščiūnas, kilęs iš Savitiškio vienkiemio, Panevežio valsč., ieško savo dėdžių, Petro ir Jono Kunskų. Žinantieji apie juos prašomi rašyti: Mrs. Anna Baksys, 194 Humbult St., Broklyn 6, N. Y.

New Britain, Conn. 1946 m. buvo vienintelis didesnis miestas, kuriame nežuvo nė vienas žmogus trafiko nelaimėse.

PHILADELPHIA, PA.

TRAUN'S CAFE
N. E. Cor. 16th and Spring Garden
Phone —
Business LO7-8662, LO7-4967
Residence Cheltenham 2562

Leo and Vickie's Cafe
Leo ir Viktorija Kondrotai, sav.
1700 S. Water Street
Tel. Howard 7043

Lietuviška Užeiga
Antanas Miežis. sav.
2207 North 2nd Street

Antano Kamantausko
UŽEIGOJE
Puikus vynas, likeriai ir alus
1505 South 2nd Street

Lietuviška Užeiga
Juozas Valones, sav.
5300 Tacony Street

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
1730-2 E. Moyamensing Avenue
Tel. Howard 0896

JOHN'S TAVERN
Jonas Lazdauskas, sav.
2329 N. 22nd STREET

JONAS TUNAITIS
MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
301 W. SUSQUEHANNA AVE.,
Tel.: REG. 63555

FRANKFORD AVE. CAFE
John Baltaduonis, sav.
1700 Frankford Avenue

GREENWAY INN
Albertas Tribulas, sav.
Gardus alus. Geri likeriai
ir vynas. Puikūs užkandžiai.
2101 South 65th Street
Tel. Saragtoga 9824

Merkelio Kepykla
LIETUVIŠKA DUONA
J. V. Jakštys, sav.
1315 South 2nd Street
Tel. Howard 4032

Lietuviškas Restoranas
Stasys Zvigaitis, sav.
Likeriai, Vynas ir Alus
5424-26 Woodland Avenue

A. Karvelio Užeiga
Likeriai—Vynas—Alus
North East kampas
Frankford ir Girard Avenues

Lietuviškas restoranas
Vynas, likeriai ir alus
Gardūs užkandžiai
Elzbieta Plakienė, sav.
2100 N. 6th ST.

BILL & AL'S CAFE
A. Rinkus ir V. Vinickas
S. E. kampas Cumberland ir Sydenham Sts.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
PHILADELPHIA, PA.

JUOZAS KAVALIAUSKAS
Licensed Penna and New Jersey
1601-03 So. 2-nd Street Tel.: DEW 5136

LIŪDESIO VALANDOJE KREIPKITĖS
MEDARDAS UŽUMECKIS
Šaukiamas važiuoja ir užmiesčius. Garbingai, įspūdingai ir simpatingai laidotuvėse patarnauja.
300 Wharton Street Telef.: HOWard 1529

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži kopyčia, erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė—viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį —mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

SILVER LAKE PACKING
COMPANY
J. C. Kveragas, sav.
Namuose paruošta kiauliena, veršiena ir jautiena
137 FRANKLIN AVE., SCRANTON, PA.
Tel.: 4-6185 - 6186

LEO SHEPORAITIS
Gamina SPRING BROOK Pale Dry Ginger Ale ir
Aukštos rūšies carbonuotus gėrimus
444 N. MAIN ST., PITTSTON, PA.
Tel. 1937

AMOCO
EMPIRE OIL CO.
Michael Stanaitis, vedėjas
AMERICAN OIL CO. produktų platintojai
E. NORTHAMPTON & DIAMOND STREETS
WILKES-BARRE, PA.
Tel. 3-3753

VIENYBĖ
412 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.

Vasario 16 proga

Jeigu ne antrasis pasaulinis karas, tai šį sekmadienį, vasario 16 dieną, Lietuva švęstų 29 metų nepriklausomybės paskelbimo sukakties šventę.

Deja, praeito karo audra sugriovė kilnias lietuvių tautos pastangas, kurių dėka, nepriklausoma Lietuva buvo suklestėjusi puikiu pavyzdžiu net senoms, seniai nepriklausomą gyvenimą gyvenančioms valstybėms.

Nepriklausoma Lietuva, su savo milžiniškais šuoliais politinio, ekonominio, socialinio ir kultūrinio gyvenimo srityse tiesiog stebinte stebino pasaulį. Juk visa tai buvo, palyginti į trumpą laiką, iš nieko atstatyta, sukurta, išvystyta.

Ypač nepriklausomos Lietuvos pažanga didžiavosi Amerikos lietuviai, parvykę aplankyti savo senosios tėvų šalies.

Deja, šiandien, tiek daug laiko pračjus nuo karo pabaigos, Amerikos lietuvis tik su giliu gailesčiu širdyje atsimena anas laimingas savo tėvų žemės dienas. Taip, karas seniai baigėsi, bet lietuvis negali grįžti savo tėvų krašto aplankyti.

Kodėl? Todėl, kad kruvina okupanto ranka šiandien smaugia Lietuvą.

Vėliausiai atvykę iš Lietuvos žmonės pasakoja, kad šiandienėje rusų okupuotoje Lietuvoje kiekvienas žmogus laukte laukia karo. Tik pagalvokite: Karas baigėsi, laikas grįžti taikai, laikas gydyti senas žaizdas, bet lietuvis laukia karo.

Lietuvis, kuris iš prigimties nekenčia karo, šiandien laukia karo, nes tik kare mato išsilaisvinimą iš raudonojo okupanto vergijos.

Iš to galima spręsti, kaip šiandien Lietuvos žmonės jaučiasi po svetimųjų letena.

Ir lietuvis nesiliaus laukęs, nesiliaus kovojęs, kol jo tėvynė je vėl patekės laisvės saulė.

Tokiai Lietuvai šiandien dirba, kovoja ir meldžiasi Amerikos lietuvis, laiko ir erdvės atplėštas nuo gimtojo kamieno, bet širdimi, siela ir mintimis glaudžiai suaugęs su juo.

Tegyvuoja laisva, nepriklausoma ir demokratinė Lietuvos respublika!

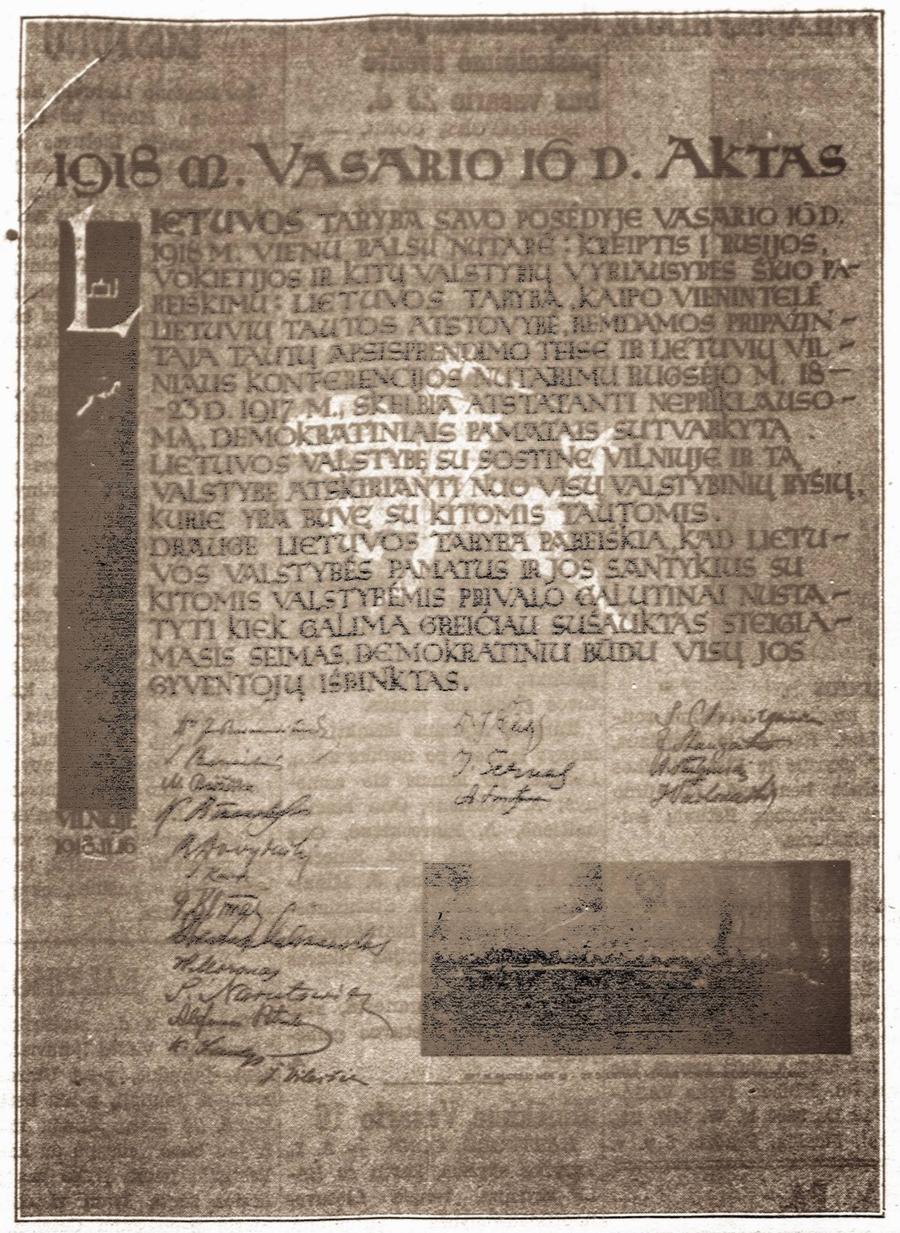

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS REIKŠMĖ

Kiekviena pavergta tauta, atgavus laisvę, švenčia savo nepriklausomybės paskelbimo šventę. Jungtinės Valstybės švenčia liepos 4 d. Lietuva — vasario 16 d. Kiekvienai tautai jos nepriklausomybės paskelbimo šventė yra tiek brangi ir šventa kiek krikščionišk am pasauliui — Kristaus prisikėlimo diena arba Velykos. Kristaus prisikėlimas krikščionims yra tas šaltinis, kuris tikėjimui duoda gyvybę ir simbolišką grožį. Tautos nepriklausomybės šventė kasmet švenčiama, taip pat duoda savo tautai gyvybę ir simbolišką grožį.

Mes lietuviai, jau 29 kartą švenčiame Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo šventę. Deja, nevisus 29 kartus šventėme su nušvitusiais veidais ir šypsena ant lūpų. Jau ne pirmi metai, kai mums, apvaikščiojant Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį, skausmo kardas varsto mūsų širdis.

Ne tiek būtų skaudu jei tik svetimi atėjūnai skriaustų jos žmonės, bet deja atsirado iš lietuvių tarpo išgamų, kurie padeda atėjūnams kankinti savo motiną Lietuvą. Tai mūsų lietuviški bolševikai, kurie savo biauriam darbui pateisinimo ieško, sakydami "po Rusija Lietuvai bus geriau."

Kai kryžiuočiai skerdė ir naikino Prūsų lietuvius, tada ir buvo panašių išgamų, kurie sakė: "po kryžiuočių valdžia Prūsų lietuviams bus geriau." Ačiū tam "gerumui" šiandien Prūsų Lietuvoje liko tik lietuviški vietovardžiai, o lietuvio prūso jau seniai nėra. Jei Lietuvoje pašeimininkaus keletą metų atėjūnai rusai, mes patys būsime šito baisaus likimo liudytojai— neliks nė vieno lietuvio Lietuvoje. Neliks nė vietovardžių, gal ir pats Nemunas bus pakrikštytas kokiu rusišku žargonu.

Čia ir siūlosi klausimas: Kokiai Lietuvai mūsų lietuviški bolševikai dirbo ir kokiems lieviams tada bus geriau?

Lietuvi! Nėra reikalo aiškinti tau vasario 16 reikšmę. Tu pats gerai žinai ir brangini šitą šventą Lietuvos religiją — Lietuvos prisikėlimo aktą. Be to, dar tėvynė tave prašo: Išlaikyk šitą Lietuvos nepriklausomybės prisikėlimo aktą taip, kaip krikščioniškas pasaulis išlaikė arti du tūkstančius metų Kristaus prisikėlimo aktą. Kovok už šitą brangenybę su priešu! Kovok su savo tautos išgamomis! Kovok tol, kol laimėsi!

J. Šiaučiūnas

Politinių mokslų žinovas dr. C. A. Beard, šiomis dienomis nuvyko į vieną Connecticut valstybės miestelį praleisti žiemos atostogas. Vietos pašto viršininkas kartą jį paklausė: "Koks Tamsta esi daktaras?" "Filosofijos," — atsako mokslininkas. "Tokių ligonių pas mus nėra," pastebėjo pašto viršininkas.

KAINOS DAR KRIS

Pranašaujama, kad šių metų pabaigoje žymiai atpigs pragyvenimas. Daugiausia nupigsią šie produktai: mėsa, pieno produktai, bovelnos gaminiai, statybos medžiaga, avalynė ir vais tai... Dėl to prezidentas Trumanas sulaikė kai kuriuos labai svarbius potvarkius, tikėdamas, kad pagrindinių produktų kainoms kritus, kai kurios problemos savaime likviduosis.

Laišas iš Washingtono

Vėliausiu laiku labai daug plepama apie tarptautinę atominės bombos kontrolę. Netikėkite tiems plepalams. Žmonės, kuriems pavesta rūpintis užsienio politikos reikalais, taip pat tuo netiki.

Ir štai kodėl. Amerikos santykiai su Sovietų Rusija ne gerėja, bet nuolatos blogėja. O blogėja todėl, kad sovietai neketina atsisakyti dabartinės savo politikos Europoje.

Ir kokia ta politika? Kiekvienas kraštas, sovietų kariuomenės okupuotas, šiandien stena po raudonojo diktatoriaus padu. Visa tai Washingtonas mato ir girdi. To akivaizdoje, jūs negalite tikėtis jokių geros valios tarptautinių sutarčių.

***

Jūs girdėjote, ką prezidentas Trumanas pasakė Lenkijos ambasadoriui. Tiesmokiškai tariant, Trumano pareiškimo prasmė yra tokia: Lenkiją šiandien valdo razbaininkai...

Bet, kaip žinote, tuos razbaininkus yra atsiuntusi Maskva. Todėl ir Trumano priekaištai, faktinai, turėtų eiti į Maskvą, o ne į Varšuvą.

Nėra abejonės, kad šiandien Washingtono vyrai aiškiai mato tas klaidas, kurios buvo padarytos praeito karo metais. Ir juo didesni vyrai, juo didesnės klaidos. Prie tų klaidų, berods, pirmutinis pradėjo prisipažinti Churchillas. Bet kas iš to.

Žodžiu, galite tikėtis didesnio skandalo dėl Lenkijos ir jos vidaus padėties. Nesistebėkite, jeigu šiomis dienomis Washingtonas nutrauks diplomatinius santykius su Lenkija. Amerikos ambasadorius Arthur Lane grįžta atgal. Tas pat gali atsitikti su Lenkijos ambasadorium Washingtone.

***

Čia gana stipriai abejojama, ar šiais metais bus sumažinti mokesčiai. Pirmų pirmiausia republikonai įsitikinę, kad šiuo klausimu priimtas bilius Kongrese tikrai bus vetuotas. Abejotina ir tai, ar prezidento Trumano vetui nuneigti atsirastų du trečdaliai balsų.

Iš viso abejojama, ar šioje Kongreso sesijoje republikonai darys didelių šuolių. Manoma, pačius didžiausius darbus jie paliks sekančiai sesijai.

Kai dėl dviejų terminų konstitucinės pataisos, tai manoma, kad dėl to nebus bėdos Senate. Sakoma, kad kai kurie demokratai taip pat tam pritaria Kas kita su tos pataisos ratifikacija, kuriai reikalinga trijų ketvirčių valstybių ir... septynių metų laikotarpio.

***

Jūs girdėjote kalbas apie Trumano kandidatavimą antrajam terminui. Tai Hannegano darbas. Well. Nėra abejonės, kad tai strateginis žygis, kuris padarytas ne be Trumano žinios. Betgi, jeigu norite žinoti, republikonams šis Hannegeno šūvis patinka.

Atvirai pasakius, republikonai nebijo Trumano kandidatavimo. 1948 rinkimuose republikonams būtų pavojinga tik tuo atveju, jeigu demokratai ištrauktų kokį nors karo metu pagarsėjusį generolą a la Eisenhower.

Nėra abejonės, kad Trumanas, jeigu tik jis norės, gaus demokratų partijos nominaciją. Bet ne tas dabar Trumanui ir jo partijos vyrams rūpi. Jiems rūpi, kaip konsoliduoti darbo unijas — kad jos būsimuose rinkimuose eitų petys į petį su partija.

***

Įsidėmėkite šiomis dienomis pasakytus Valstybės sekretoriaus Marshallo žodžius: "Nei nusiginklavimas, nei ginkluotų pajėgų sumažinimas, nei atomi nės bombos eliminavimas neįmanoma tol, kol nepasirašytos taikos sutartys."

Be to, Marshall pareiškė, kad "jeigu mes neturėsime visuotinės karinės tarnybos, tai neturėsime jokios realios pajėgos savo užsienio politikai paremti."

AR MOKAME GELBĖTI SAVO TAUTĄ?

Pats žodis tauta reiškia vienodų žmonių sambūrį. Taigi, tauta turi susidėti visai iš vienodų žmonių, turi gelbėti vienas kitą, kaip ir pats save. Ar mes taip darome? Jei šiek tiek mėginame savo žmones gelbėti, paklauskime, ar mes mokame gelbėti savuosius, kaip kitos tautos gelbsti savuosius? Rodos, mes atsilikę labai toli nuo visų kitų tautų.

Štai mūsų laikraščiuose matyti kaip vieni nuvažiavę žiemoti į Floridą, kaip kiti turi didelius balius savo namuose, kaip sušaukiami šimtai žmonių paminėti Raulo ir Barboros 25 metų vedybų sukaktį, ar kažin keno krikštynų dieną, kaip garbinama vienas ir kitas už menkutėlius dalykus, o vietos juose pasirūpinti apie mūsų tremtinius visai nėra. Juos minima tik kai kada ir tai menkomis eilutėmis. Visai nematyti, kad tokiuose baliuose, ar susirinkimuose buvę surinkta keli doleriai tremtinių reikalams. O pirmojo pasaulinio karo laikais nubūdavo mažiausio susirinkimo, kur nesurinkta keli doleriai ir paskelbta laikraščiuose. O tuomet mūsų žmonės neuždirbdavo tiek daug, kaip dabar, ir nebuvo mūsų tauta tokiose bėdose kaip dabar. Mes negalime atsidėti kitomis tautomis, kad jos gelbėtų mūsų žmones visados. Kitos tautos surenka savo reikalams milijonus dolerių. Ko dėl mes negalime? Mes turime turtingų žmonių, pralobusių iš savųjų, todėl jie ypač turėtų būti dosnūs. Visose mūsų kolonijose turėtų būti komitetai ir paskirtą kiek kas turėtų mokėti tautos reikalams ir kiek kiekvienas komitetas turėtų surinkti išviso. Į kiekvieną tokį komitetą turėtų būti pakviestas miesto meras ir kiti įtakingi ir turtingi amerikiečiai, kurie pagelbėtų rinkti aukas tarp amerikiečių.

Mūsų didžiosios organizacijos tremtiniams gelbėti neturi tokių amerikiečių. Kodėl? Žydai, graikai, lenkai ir kiti juos turi, o mes — ne. Nejaugi mūsų komitetai nemoka su amerikiečiais susišnekėti? Amerikiečiai yra labai dosnūs, kitos tautos surinko iš jų milijonus dolerių. O kiek gavo mūsiškiai?

Atsižvelgiant į tą visą mūsiškių veiklą tremtinių reikalams, pasirodo, kad mes turime daug pasimokyti iš kitų tautų, jei norime būti tauta. Priešingu atveju mūsų žmonių neliks Europoje, nei čia. Turime rinkti pinigus visur, kur tik susirenka nors penki žmonės. Kiek jie duos, tiek bus gana, bet visur mes turime įvesti tą paprotį mūsų žmonėse tuojau.

Vincas F. Jankauskas
L. Spaudos Klubo Tremtinių Komiteto narys.

Laiškai

Gerbiamieji:

Karo audroms praėjus, nemažas skaičius išvietintų lietuvių atsirado Italijoje. Gal būt, mažai kas iš jų svajojo, kada nors pamatyti žydrųjį Italijos dangų, išgirsti gražiąsias napoletaniečių dainas, aplankyti šventąjį Rymą ir pamatyti viso pasaulio katalikų vadą šv. Tėvą. Gerais laikais daug kas pavydėtų jiems tos laimės, tačiau dabar kiti laikai ir žmogus nebejaučia to viso malonumo, kuris bėga prieš akis. Dabar tie išvietintieji garbingosios ir garsiosios Lietuvos sūnūs ir dukros su ilgesiu žiūri į šiaurę, kur palikta jų brangioji tėvynė, jų mylimieji tėveliai, žaliosios sodybos ir ošiantieji miškai. Nekartą mintims perbėga lietuvis tuos dvidešimt vienus laimės, džiaugsmo ir nepriklausomo gyvenimo metus. Viskas paliko praeityje ir dabar liko tik viltis, kurios lietuvis niekuomet nepraras.

Išvietintųjų skaičiuje yra keletas studentų ir abiturientų, kuriuos BALF'o komitetas įkurdino saleziečių namuose.

Italijos paštas ilgą laiką neveikė su jų buvusiomis sąjunginin kėmis. Lietuviams tai buvo skaudus dalykas, nes daugelis turi savo artimųjų Vokietijoj ir Austrijoj, kur yra susispietus mūsų pajėgesnioji inteligentija, kur buvo leidžiami lietuviški laikraščiai.

Pilnai suprantame, kad spauda yra svarbiausias dvasios penas. Spauda neleido carų laikais nutautėti mūsų tėveliams, spauda jungė mūsų tautiečius bendrai kovai prieš engėjus dėl laisvės. Ir dabar spauda palaiko mūsų likusiuose broliuose Lietuvoje kovos tikslą ir pasiaukojimą. Todėl trokšdami šitos spaudos, mes kreipėmės į Jus, broliai amerikiečiai, pagalbos, nes tik Jumyse matome anų laikų Prūsiją, kur buvo leidžiami Aušra ir kiti lietuviški laikraščiai. Mūsų šauksmas buvo išgirstas ir ėmė pasmus plaukti lietuviška spauda. Ši spauda buvo visų studentų su džiaugsmu skaitoma, kaip, gal būt, buvo skaitoma mūsų tėvų Aušra, Varpas, Apžvalga ir kiti anų laikų laikraščiai.

Todėl Pizos lietuviai studentai dėkoja Vienybės Redakcijai už siunčiamus laikraščius ir prašo, kad ir toliau neužmirš tumėt mūsų savo spauda.

Liekami visą laiką dėkingi,
K. Vaitkūnas,
Stud. Atstov. Pirmininkas
Alb. Liškius,
sekretorius.

Piza, Italija.

Vakar, šiandien ir rytoj

V. TYSLIAVIENĖ

SVEČIAI IŠ LIETUVOS

Lygiai prieš metus laiko pirmojo tremtinio atvykimas į Ameriką mums atrodė nepaprastu įvykiu.

Bet, štai, šiomis dienomis pirmosios kregždės atvyko iš Lietuvos!

Tai jau panašu į stebuklą. Ši žinia, pasiekusi mūsų laikraštį, atrodė taip netikėtina, kad ryžausi keliauti šimtą mylių ir pamatyti Masiokų šeimą, kuri sausio 26 d. atplaukė į Ameriką.

Kokiu būdu Masiokai ištrūko iš Lietuvos, kiekvienam, be abejonės, yra įdomiausia išgirsti.

Tai pats pirmas klausimas, kurį pastačiau, sutikusi svečius iš Lietuvos.

Masiokų istorija ilga ir įdomi. Jie, pasirodo, buvę amerikiečiai iš Westville, Ill., 1935 m. Masiokai išvažiavo į Lietuvą ir Ramygaloje, netoli Panevėžio, nusipirko malūną. Ten jie gyveno iki 1946 m. gruod. 9 d., iki apleido Lietuvą. Masiokų kelionė į Ameriką buvo ilga ir varginga, tęsėsi arti dviejų mėnesių. Norėdami pasiekti laivą, jie turėjo važiuoti skersai Sovietų Rusiją. Tik tada iš Odesos, per Juodąsias ir Viduržemio jūras, per Atlantą, pagaliau pasiekė Ameriką.

Būdami Amerikos piliečiai, Masiokai Lietuvoj neišsižadėjo pilietybės ir gana stebuklingai išsaugojo JAV pasą. Gavęs laišką iš Amerikos Ambasados, Masiokas kartą nutarė rizikuoti ir daryti tolimą kelionę į Maskvą. Tas jo žygis visais atžvilgiais buvo sėkmingas. NKVD agentai, tiesa, Maskvoje jį sučiupo, bet tai įvyko stotyje po to, kai formalumai su ambasada jau buvo sutvarkyti ir todėl tuojau buvo paleistas.

Pakeliui į Maskvą, Masiokas traukinyje sutiko ir daugiau lietuvių, bet pastarieji vyko į Sibirą... giminių lankyti.

Vėliausiu laiku, pasirodo, lietuviams leidžiama lankyti gimines tolimame Sibire. Kas tik gali, o tokių, žinoma, labai mažai yra, naudojasi proga savo artimųjų gyvybę gelbėti.

LAUKIA KARO IR... LAISVĖS

Į klausimą apie Lietuvos žmonių gyvenimą Masiokai iš karto varžėsi atsakyti. Ir tai buvo suprantama. Tiek metų gyvenus nuolatinėje baimėje, jiems dar sunku suprasti, kad jų gyvybei čia joks pavojus negresia. Ramindama juos, kad nebijotų, kad drąsiai ir atvirai papasakotų apie dabartinį Lietuvos žmonių gyvenimą, iš Masiokų išgirdau tikrai šiurpulingų dalykų.

Visi Lietuvoj likę lietuviai, be išimties, laukia karo ir išvadavimo.

Pasirodo, kad ir visos žinios, kurias iki šiol retkarčiais aplinkiniais keliais gaudavome iš okupuotos Lietuvos, yra teisingos ir nė kiek neperdėtos.

Sovietams grįžus į Lietuvą, du kartus įvyko masiniai žmonių trėmimai į Sibirą, o likusieji labiausiai kankinasi dėl nežinomo rytojaus. Plėšikavimas, terorizavimas siaučia be paliovos. Masiokai taip pat buvo nuolatos persekiojami. Vos spėję nusikratyti kokio išbadėjusio raudonarmiečio, per duris išsiveržtavo vadinami "strebitelninkai," kurie, vykdydami savo komisaro įsakymą, plėšdavo ir gąsdindavo žmones be jokio pasigailėjimo.

Tai kasdieniniai Lietuvos žmonių išgyvenimai.

Tai, kas vyksta Lietuvoje, yra blogiau negu anarchija.

Ir jeigu Bimba Lietuvoje būtų ilgiau pagyvenęs, tai gal būt ir jis būtų grįžęs doru lietuviu. Vienok ir Bimbos užrašuose iš kelionės po Lietuvą užtinkame žodžius, kurie parodo jo tikrąją nuotaiką ir sąžinės graužimą.

"Sugrįžau iš Lietuvos prislėgta, neramia širdimi," rašo Bimba, "ne tik dėl to, kad ten mačiau sugriautus miestus ir miestelius, išvargintus žmones, didelį vargą.. Yra ir kitos rūšies paliktų žaizdų, dar gilesnių ir kur kas skausmingesnių. Jas taip pat mačiau. Jos mane giliausiai sujaudino — supurtė taip aštriai, kad pakeitė mano požiūrį į gyvenimą, į mirtį, į žmones ir tautas. Ne tik būdamas Lietuvoje, bet ir sugrįžęs Amerikon daug valandų galvojau, bet dar vis nežinau, ar viską pilnai suprantu," — Bimba aimanuoja.

Tai ne "Prisikėlusi Lietuva," kurią Bimba matė. Ne. Tai žūstanti Lietuva pilna ta žodžio prasme.

Raymond Duncan

Sekmadienį, vasario 23 d., Shubert teatre, 223 W. 44th St., New Yorke, vėl bus "vieno žmogaus vaidinimas," kuriuo, kaip jau praeitais keliais atvejais, šio didmiesčio publiką stebino filosofas, poetas ir artistas Raymond Duncan. Tai nepaprastas artistas, mokąs pavergti žiūrovų širdis. Šį kartą Raymond Duncan vaidins savo paties parašytą veikalą YOU WITH ME. Pradžia 8:30 v. v.

Raymond Duncan, kaip žinoma, kalbės Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjime, šį sekmadienį, vasario 16 d., Labor Lyceum salėje.

Paskutinis Fašistų Didžiosios Tarybos posėdis

Arba — diktatoriaus Mussolini galo pradžia

Rašo WILLY SPERCO

Šeštadienį, 1943 liepos 24 d. negailestinga vasaros saulė degino ištuštėjusios Romos gatves. Visiškai tuščioje, be pavėsių, Piazza Venezia aikštėje stovėjo policistas su tropikų šalmu ant galvos ir nerūpestingai žvelgė į pustuštį autobusą, tuo metu atsitiktinai pravažiuojantį pro šalį. Ketvirta valanda. Automobilių eilė prie didžiulių rudos spalvos rūmų įėjimo didėjo. Abu milicijos dalinių kareiviai kas penkias minutes gerbė ginklu. Į pavėsingą kiemą skubėjo fašistų didžiosios tarybos nariai. Tvirtinama, kad visi jie buvę ginkluoti. Dar pasakojama, kad Grandi, kuris nebuvęs tikras, kad iš posėdžių salės teks gyvam išsprūkti, iš vakaro priėjęs išpažinties. 4.15 val. visi tarybos nariai buvo susirinkę didelėje salėje šalia Dučes darbo kabineto.

Atsirėmęs į stalą, pusiau stovėdamas, Mussolini kalbėjosi su generolu Galbiati, fašistinės milicijos komendantu, ir partijos gen. sekretoriumi Carlo Scorza. Ant jo pliko pakaušio švitėjo prakaito lašai, atrodė kad jis buvo blogoje nuotaikoje. Žengdamas į posėdžių salę, jis Scorzai tyliai prasitarė: "Mes einame į spąstus." Didžiosios tarybos nariai atsistojo. Mussolini pasveikino juos romėnišku pasveikinimu, padėjo storą raštų bylą, kurią nešėsi su savimi, ant pirmininko stalelio ir atsisėdo į savo fotelį, tuo pat metu suraukdamas veidą ir gestu duodamas suprasti, kad jaučiąs vidurių sutrikimą.

Salėje viešpatavo gili tyla. Mussolini kalbėjo: "Posėdis, kurio jūs taip primygtinai reikalavote, skaitomas pradėtu. Prašau išklausyti manęs. Ir nesupraskite klaidingai to, ką aš jums sakysiu. Aš kalbėsiu trumpai. Aš jums pranešu tai, ką jūs turite žinoti. Aš pradėsiu nuo valdžios perdavimo istorijos." Toliau jis aiškino, kaip atsitiko, kad karalius jam perdavė karinę vadovybę. Paskui dėstė karo istoriją — apie atsitraukimą iš Lybijos, Tripolitanijos, Tuniso — ir griežtai kritikavo generolus. Jam buvę aišku, kad El-Almanėno pozicijų nepavyksią išlaikyti, todėl jisai pataręs Rommeliui įsitvirtinti Marsa - Matruke. Tačiau Rommelis nenorėjęs klausyti italų generolų patarimų. Jis net norėjęs pabandyti užimti Gibraltarą. Paskui Duče, pradėjęs kalbėti apie Pantelleria, tarė: "Kai admirolas Pavoni, atmetęs du pasiūlymus pasiduoti, man pranešė, kad salą apginti yra neįmanoma, aš telegrafu įsakiau pasiduoti."

Vėl grįždamas prie visos karo vedimo istorijos nagrinėjimo, jis pabrėžė, kad ji dažnai buvusi charakteringa dviprasmiškumais ir melu. Tuo metu atsistojo generolas de Bono, vienas iš sąmokslininkų, norėdamas, apginti armijos garbę. Farinacci jį nutraukė, pareikšdamas, kad visos negerovės daugiausiai kylančios iš to, jog Italijoje yra daug žmonių, negalinčių pakęsti vokiečių.

Mussolini toliau kalbėjo apie susitikimą su Hitleriu. Pastarasis jam pasiūlęs italų dalinius atitraukti iki Po ir perduoti tiesioginiam netarpiškam vokiečių generolų komandavimui. Mussolini davė suprasti, kad jis ši pasiūlymą atmetęs. Jis akimirksniui susikaupė, peržvelgė klausytojus ir, pabrėždamas kiekvieną žodį, tarė: "Visą problemą galima ištreikšti dviem žodžiais: karas ar taika — besąlyginė kapituliacija arba karas iki paskutiniųjų. Aš žinau, kad karo idėja tautoje nėra populiari. Tačiau karų mūsų tauta niekuomet nemėgo. Juk ir Etiopijos karas turėjo priešų, juk ir anuo metu netrūko pacifistų. Man tik reikia sužinoti, ar mes tebenorime kariauti. 1935 m. Viduržemio jūroje stovėjo visas britų laivynas. Tuomet Badoglio man įkalbinėjo, kad mano planai nepavyksią, ir teksią jų atsisakyti. Aš vykdžiau juos, ir, nežiūrint vidinės opozicijos, galėjau laimėti."

Visi tarybos nariai — išskyrus senąjį generolą de Bono, kuris gana dažnai nutraukdavo kalbantį (net pasakojama, jog jis pagrąsinęs Mussolini pistoletu) — tylėdami sėdėjo savo vietose, šluostė nuo kaktų prakaitą ir girkšnojo atšaldytą limonadą. Tačiau nežiūrint jų tylėjimo, atmosfera buvo įelektrizuota, audra galėjo prasidėti kiekvieną minutę.

Atsistojo Bottai ir tarė: "Savo pareiškimais tu mūsų iliuzijoms sudavei skaudų smūgį. Tu išskaičiavai visą eilę sunkumų, kurie apsunkina mūsų gen. štabo akciją. Tu pastebėjai, kad vokiečiai visiškai neima dėmesin tavo pasiūlymų. Padėtis yra bloga, ir mes esame kalti, kad per trejus pastaruosius metus nė karto nepareikalavome sušaukti didžiąją tarybą posėdžiui!" Mussolini nieko neatsakė, atrodė, kad jis galvoja ką kita.

Prieš septintą valandą žodžio paprašė Grandi. "Tu klausi, ko aš noriu? Aš tau jau prieš dvi dienas pasakiau!" Jis pareikalavo atstatyti parlamentarines laisves ir karaliui grąžinti iniciatyvą. Tą akimirksnį iš visų pusių pasigirdo šauksmai, kurie tokiose sąlygose buvo analogiški riaušių pradžiai. "Mes norime balsuoti! Balsavimo, balsavimo!"

Mussolini išblyško. Norėdamas paslėpti savo susinervavimą, jis dėliojo savo pieštuką iš rankos į ranką, stumdė iš vietos į vietą savo fotelį ir bandė atmesti reikalavimus balsuoti. Grandi vėliau papasakojo, kad tuo momentu būtų pakakę tik vieno Mussolinio žodžio, ir "mes visi nebūtume galėję kalbėti." Rūmuose tuo metu buvo Mussolinio asmens sargybos daliny, susidėjęs iš 60 vyrų. Jie būtų galėję išskersti visus tarybos narius.

Tada Grandi pradėjo skaityti įsakymo projektą, kurį savo draugams buvo pateikęs jau anksčiau. Pagerbus kovotojus, išnagrinėjus vidaus ir tarptautinę padėtį, paskelbus apeliaciją į visų italų šventąją pareigą — bet kokia kaina ginti tėvynės nepriklausomybę, vienybę ir laisvę — jis pareiškė, kad dabar esą reikalinga tuoj pat atstatyti valstybės įstaigų funkcionavimą, sugrąžinant sostui, didžiajai tarybai, kabinetui, parlamentui ir korporacijoms įstatymuose numatytas teises ir atsakomingumą. Jis reikalavo, kad kabinetas prašytų jo didybę karalių, kurį visa tauta gerbia ir yra jam ištikima, kad pastarasis pagal statuto 5-jį straipsnį perimtų iniciatyvą ir faktinai vadovavimą sausumos, oro ir jūros kariuomenes.

Skausmingais tačiau žodingais komentarais prie įsakymo Grandi išreiškė protestą prieš diktatūrą. "Dėl tavo diktatūros mes pralaimėjome karą!" šaukė jis. "Didelės tautos likimą tu sulygini su savo privatiniais reikalais! Juk nepakanka, kad tu nusprendi — juk ir mes atsakome, mes ir visa tauta. Atsimink juokingąsias frazes, kurias įrašydinai mūsų sienose, kurias tu pats 1924 m. esi paskelbęs iš Palazzo Chigi balkono: "Težūsta tėvynė, jei tauta išliks gyva!" Dabar atėjo momentas pražudyti tėvynei."

Mussolini segiojo savo švarko sagas. Buvo uždegtos lempos, ir jis šviesoje pasirodė esąs išblyškęs, palaužtas. Atsistojo Ciano.

Mussolini metė į jį neapykantos pilną žvilgsnį ir suriko: "Jau nuo tos valandos, kai tu įkėlei koją į mano namus, tu pradėjai mane išdavinėti!"

Ciano kalbėjo. Jis pabrėžė, kad esą reikalinga įtempti jėgas iki kraštutinės pasipriešinimo ribos. Tačiau, jei Dučė kalbąs apie ištikimybę sutartims sú Vokietija, esą reikalinga dar kartą prisiminti tą istoriją. "Hitleris 1939 m. įsipareigojo nekurstyti jokių konfliktų, o vokiečių generalinis štabas tuo metu jau buvo nustatęs datą Lenkijai užpulti." Ciano priminė susitikimą Salzburge, kurio metu jis perskaitęs Mussolinio laišką Hitleriui. "Tamsta šiame laiške kalbėjai apie mūsų ginklavimosi ir siūlei ginkluotų susirėmimų neprasidėti prieš 1943 arba 1944 metus. Vokietija tamstos nepaklausė. Vokiečiai apie Lenkijos užpuolimą tamstą tik tada painformavo, kai jų daliniai buvo jau peržengę sieną. Šį žaidimą jie tęsė visų užpuolimų metu: žygiuojant į Daniją, Norvegiją, Belgiją ir Prancūziją. Aš tada su pasiuntiniu Mackensen išsėdėjau iki vidurnakčio, o jis tik ketvirtą valandą ryto mane painformavo, kad vokiečių daliniai jau peržengė sieną. Ir su Rusijos karu buvo tą pati istorija!" Ciano savo kalbą baigė žodžiais: "Mes negalime būti laikomi išdavikais, nes mes patys buvome išdavinėjami!"

Farinacci pasiūlė priimti įsakymą, kuriame būtų išreikštas reikalingumas išlaikyti draugystę su Vokietija ir būtų pageidaujama karaliui perduoti tiktai militarinę galią.

Žodį paėmė Mussolini. Jis nuskundė fašizmo kritika. "Kam šie priekaištai tokiu metu, kada mes kovojame prieš tris didžiąsias valstybes?"

Federzoni sušuko: "Italų tauta nori tamstos atsistatydinimo! Tėvynė gyvuos ir be tamstos!" Žodis "atsistatydinti" tuo metu buvo ir kitų ištartas.

Mussolini įniršęs atsakė: "Jei tuomet, kada sirgau, gydytojai būtų mane bent kiek menkiau prižiūrėję, tai šiandien jūs tikrai turėtumėte progą šia tema diskusuoti." Tuo metu jis padavė Scorzai raštelį, kuriame buvo reikalaujama nutraukti posėdį.

Vos tik Scorza išsižiojo, Grandi piktai atkirto: "Kai vykdavo diskusijos darbo įstatymų reikalu, tu mus čia išlaikydavai iki septintos valandos ryto. Šiandien mes diskusuojame apie savo tėvynės likimą! Dėl mūsų šis posėdis gali tęstis visą savaitę. Mes iš čia neišeisime tol, kol balsavimo keliu nebus pasisakyta dėl mano įsakymo projekto."

Mussolini nusileido. Posėdis buvo pertrauktas tik kelioms minutėms. Išeita į gretimą salę. Alfieri ir Scorza ėjo greta Mussolinio, kiti paskui juos. Buffarini Guidi sumurmėjo: "Oras kvepia išdavimu."

Mussolini niūriai žvilgterėjo į ji. Tuo metu Grandi rinko, parašus po savo įsakymo projektu, ties kiekvienu sustodamas ir gestu pasiūlydamas pasirašyti. Nedaug kas atsisakė. Posėdis buvo vėl tęsiamas.

Scorza taip pasiūlė įsakymo projektą, kuriame esminiais bruožais buvo pritariama Mussolinio politikai. Jis pasakė, kad tie, kurie yra nusistatę prieš diktatūrą ir karą, turi būti traktuojami kaip išdavikai. "Taip, išdavikai." sušuko Farinacci. "Mes turime nubausti visus tuos, kurie demokratiškai elgiasi!" Generolas Galbiati užpuolė Grandi grupę: "Milicija žinos, kaip pasielgti su tais, kurie kelia balsus!" O Tringali-Casanova pridūrė:: "Pagalvokite apie tai, kad šį momentą jūs žaidžiate savo galvomis!"

Buvo jau naktis. Po nervingumo atėjo didelis nuvargimas. Atsitiktinai salę užviešpatavo tyla. Trys iš pritarusiųjų Grandi įsakymo projektui atsiėmė savo balsus. Kai kurie kiti nemirkčiodami tvirtino, kad pasirašę per neapsižiūrėjimą.

"Tik jūs vieni," tarė Galbiati rodydamas pirštu į Grandi, Bottai ir Bastianini, "tik jūs vieni atsiskyrėte nuo tautos. Kas gali pasakyti, kad mūsų apsiginklavimas nepakankamas? Kas nori laimėti, tas turi norėti kovoti, o jei norų kovoti trūksta jūsų sluoksniuose, tai jų pakankamai yra tautoje!"

Mussolini, kaip atrodė, vėl atgavo drąsą. "Jūs kaltinate fašizmą, kaip išmanydami, tačiau tauta prikiš jums ką kitą: fašizmas padėjo jums praturtėti. Žmonės suveržia diržus, o jūs tik ir tegalvojate, kaip uždirbti pinigų! Aš turiu įrodymų!" Jis trenkė kumščiu į vieną storą bylą.

Atsistojo Grandi: "Mes laukiame balsavimo!" Kilo triukšmas. Girdėjosi įžeidinėjimai. Kažkas pasakė: Čia rengiamasi mus nužudyti!" Visi rėkė vienas garsiau už kitą. Pareschi, kurio širdis buvo nesveika, apalpo.

"Sakykime," sušuko Mussolini, "kad vyriausybė paprašys karalių perimti atsakomybę. Koks bus jo atsakymas? Arba jis patvirtins pasitikėjimą manimi — tada aš ir be jūsų žinosiu, ką daryti. — arba... Arba jis atims iš manęs mandatą. Tada reikalai gali radikaliai pasikeisti, nes aš tuo atveju pasielgsiu savo nuožiūra. Kiekvienas jūsų prisimena visišką atsakomybę už savo balsą. O jūsų įžeidinėjimus aš atsiminsiu."

"Tušti plepalai!" sušuko vienas.

Scorza norėjo pirma pravesti savo įsakymo projektą ,tačiau po Grandi projektu buvo jau 69 parašai, todėl teko jam atiduoti pirmenybę. Jis dėlto pareikalavo vardinio balsavimo ir pradėjo nuo savo pavardės, tuoj pat energingai atsakydamas: "Ne!" Paskui iššaukė de Bono, kuris atsakė: "Taip!" De Vecchi, Grandi, de Marciso, Acerbo, Pareschi, Cianetti, Federzoni, Balella, Gottardi, Bignardi, de Stefani, Bottai, Rossini, Marinelli, Alfieri, Ciano, Bastianini ir Albini taip pat atsakė: "Taip!"

Atsakydami "Ne!" balsavo: Scorza, kuris norėjo paremti Dučes galią, Farmacci, Biggini, Polverelli, Tringali Casanova, Frattari, Buffarini Guidi ir Galbiati. Bailusis Suardo visai nebalsavo.

Mussolini paskelbė rezultatus. Jis paklausė: "Kas įsakymą nugabens karaliui?" — "Tu pats!" grubiai sušuko Grandi. Mussolini įsikišo popierį į kišenę. Po trumpos pauzos nuvargusiu balsu jis pasakė: "Galime eiti. Jūs išprovokavote vyriausybės krizę. Posėdis baigtas." Jis pasirėmė rankomis į stalą ir sunkiai atsistojo.

Kieme tebestovėjo Dučės asmens sargyba. Atrodė, kad ji priklauso jau nebeegzistuojančiam pasauliui. Automobilių eilė mažėjo. Kai Ciano įlipo į savo mašiną, Tringali Casanova jam pasakė: "Jaunuoli, už tai, ką tu šį vakarą padarei, užmokėsi savo krauju."

LAIKRODĖLIS

Laikrodėlis,
rūpestėlis,
prietelius kraupus,
seka mirksnius,
skaito žingsnius,
einant į kapus.
Rodyklėlės —
kapo vėlės
stabstelsit kada
ties saulėta,
man žadėta,
laimės valanda?

Kastytis Gliauda

SENOVĖS LIETUVIŲ TIKĖJIMO ATSPINDŽIAI RĖZOS DAINOSE

Rėzos vardas išliko neužmirštinu dėl jo dainų, kurias surinko aštuoniolikto amžiaus gale ir devyniolikto pradžioje. Jos gražios. O paveikslai, kokius žmonių vaizduotė sukūrė, žavėtini. Nemaža jų Rėza išvertė ir į vokiečių kalbą. Todėl susidomėjo lietuvių dainomis ir vokiečių šviesuomenė. Ypač Herderis ir Gėtė labai jas branginio.

Rėza užaugo, kur lietuvių dainos skambėjo, kur seni papročiai buvo dar stiprūs. Iš papratos, nežinomos vietos, iš kopininkų tarpo vienui vienintelis pakilo į mokslo aukštumas, lyg vėversėlis saulėtame, skaidriame danguje dainų dainuoti. O dainas jis mylėjo kaip ir savo gimtąjį lietuvišką Užmario kampelį.

Jo gyvenimas, iš tikrųjų, nuostabus. Gimė Karvaičiuose, tarp Pervelkos ir Preilos. Tėvai mirė dar mažam esant. Netrukus ir jo gimtinis kaimas dėl slenkančių kopų buvo palaidotas. Kurį laiką gyveno Naujojoj Agiloj, kurią taip pat smiltys užnešė. Persikėlęs į Rasytę, ėjo mokyklą, ganė žąsis. Vėliau priglaudė jį Kaukėnų precentorius. Į mokslą veržidamasis, pasiekė Karaliaučių. Čia ėjo universitetą ir ilganiui tapo teologijos profesorium.

Rėzos dainos yra senos. Todėl daugiau atspindi jo dainose lietuvių senasis tikėjimas, negu kitose. Su krikščionybe daug tautosakos išnyko, o likusioji prisitaikė naujam gyvenimui. Žilosios senovės tik nuotrupos, atspindžiai beliko.

Senovės lietuvis garbino paslaptingas gamtos jėgas, kurios randasi kaip aukštybių, taip žemės ir vandenų erdvėse. Ir dangus tuomet nebuvo taip toli. Jo gyvenimas po mirties mažiau skyrėsi. Rėzos dainose minimos šios dievybės: geroji Saulė, Mėnulis, Aušrinė, Vakarinė, Žemės dievaitė Žemynėlė, Laima, Perkūnas, jūrų dievas Bangpūtys, Giltinė. Žmonės kalbasi su aplinkumos gamta ir pavirsta, kai reikia, į visokius daiktus.

Daina apie Saulę ypatingai rimta. Ją skaitydamas jauti maldos dvelkimą. Pati Saulė šviesiomis varsomis atvaizduota: ji gera, padeda vargšams.

"Miela saulyte, Dievo dukryte,
Kur taip ilgai užtrukai,
Kur taip ilgai gyvenai,
nuo mūs atstojusi?"
"Po jūrių, po kalnelių
kovojau siratėles,
sušildžiau piemenaičius."
"Miela saulyte, Dievo dukryte,
kas rytais, vakarėliais
prakūrė tau ugnelę,
tau klojo patalėlį?"
"Aušrinė, vakarinė:
aušrinė ugnį prakūrė,
vakarinė patalą klojo,
daug mano giminėlės,
daug mano dovanėlių."

Kai vargšei našlaitei pražuvo vienintelis jos turtas avelė, ji kreipėsi pagalbos į Aušrinę ir Mėnulį. Jie visi atsisakė. Aušrinė turinė turinti anksti rytą Saulelei ugnelę prakurti, Vakarinė turinti anksti rytą patalėlį kloti, o Mėnulis nusiminęs, kad jo veidelis kardu perdurtas. Bet už tai Saulelė sutiko jai avelę suieškoti.

"Devynias dienas ieškosiu,
o dešimtą nei nusileisiu!"

Kitoj dainelėj seselės pasigenda brolelio, nes tik vienas žirgelis iš karo sugrįžo.

"Dievuži, Dievulėliau mano,
kas mums padės brolio gedėti?
Saulužė tarė nusileisdama:
"Aš jums padėsiu brolio gedėti,
devynius rytus miglužėj temsiu,
o šį dešimtą nei nebetekėsiu."

(Nukelta į 7 pusl.)

VIENYBĖS METINIS KONCERTAS

SEKMADIENĮ,

KOVO - MARCH 2 D., 1947 M

LABOR LYCEUM SVETAINĖJE

947 WILLOUGHBY AVENUE BROOKLYN, N. Y.

PRADŽIA 4 VAL. P. P.

BARITONAS ANTANAS BANYS

BIRUTĖ RAMOŠKAITĖ, SOPRANAS

PROGRAMOJE DALYVAUJA

BIRUTĖ RAMOŠKAITĖ Sopranas	ADELĖ CHARASKAITĖ Šokėja
ANTANAS BANYS Baritonas	OPERETĖS CHORAS vad. V. Tamkiutei-Pranskienei
ANTANAS RAIŠIS Smuikininkas	TREMTINIŲ ANSAMBLIS

ŠOKIAMS GROS

ADOMO JEZAVITO ORKESTRAS

MOTERŲ PASAULIS

MOTERŲ VEIKLOS APŽVALGA

Redaguoja PRANĖ LAPIENĖ

SUNKIAI IŠKOVOTŲ MOTERŲ TEISIŲ NEPRIVALOM LENGVAI IŠSIŽADĖTI

Šiandien, mano sesės, kreipiuos į jus, norėdama pasidalinti mintimis. Kaip žinoma, kiekvienas laimėjimas ateina po mažesnės ar ddesnės kovos, taip ir mūsų moterų teisės, kuriomis džiaugiamės šiandien, atėjo ne iš karto, ne lengvai, bet po ilgos kovos. Neminint jau kraštų, kuriuose moteris buvo galima nupirkt ir parduot kaip prekę, ar kur vyrai galėjo turėti tiek žmonų, kiek jų kišenė išnešdavo, bet ir vadinamuose civilzuotuose kraštuose dar neperseniai buvo abejojama, ar moteris, bendrai, yra žmogus ir ar ji turi sielą. Prancūzijoj dar prieš šimtą metų, rašytoja George Sand, tam, kad atkreiptų dėmesį į savo romanus, turėjo pasivadinti vyrišku vardu! Arba kad ir moterys, kurios pasišvęsdavo moksl lui, kaip Curie Sklodovska, Montessori ir kitos tuo savo elgesiu visuomenėj sukeldavo prieš save visą audrą, o namie tėvų rūstumą, nes, pagal to me to nuomonę, mokyta duktė nedarė garbės šeimai.

Dar mano laikais mergaičių mokymo programa buvo trumpesnė už berniukų mokyklos programą. Šiandien apie tai jau niekas nekalba, mokslas kaip berniukams, taip ir mergaitėms yra tas pat ir vienodai prieinamas. Bet tai nereiškia, kad be sunkumų ir kovos tai atėjo.

Tas pat dėl balsavimo į parlamentą teisių. Mes, lietuvės, kartu su atgauta tėvynės nepriklausomybe gavome vienodas teises su vyrais, bet pav. prancūzės turėjo sulaukti net tokio baisaus karo, kaip dabar tinis, kad tos teisės būtų joms pripažintos. Prieš tai niekas valdžios negalėjo įtikinti, kad yra nesąmonė jeigu beraštis piemenukas gali balsuoti ir rinkti atstovus, o profesorė ne. Šveicarės dar ir šiandien tų teisių neturi. Kiekvienas karas, kad ir kaip jų moterys nemėgs ta, atneša joms netikėtus laimėjimus. Po kiekvieno karo daroma didelį šuolį pirmyn moterų teisių srity.

Karo metu, kada vyrai užimti fronte, gyvenimas krašte eina toliau, todėl dažnai įvairiose tarnybose prityrusį vyrą tuti pavaduoti tiems darbams nepasiruošusi moteris. Nežiūrint to, ji atlieka tą naują sau darbą gerai ir dažnai, karui pasibaigus, nenori su įgyta specialy be skirtis. Ypač šio karo metu moterys pasirodė savo aukštumoj. Jos, amžinos karų priešininkės, kai tėvynė atsidūrė pavojuj, ne tik užėmė vyrų apleistas vietas, get drauge su jais, kariškai pasirėdžiusios, žygiavo į frontą kaip slaugės, virtuvių ir svetainių prižiūrėtojos, amunicijos pristatytojos. Mes matėme moterų, kurios skrido per okeaną, valdė traukinius, automobilius, sunkvežimius ir tramvajus, matėme jas įstaigose, fabrikuose, matėm ir ariančias dirvą kaimuose. Be to, jos neapleisdavo ir namų, kur turėjo dvigubų pareigų: tėvo ir motinos. O pas mus Lietuvoje be kitų visų darbų moteris kartu su vyru turėjo ir dar turi slaptai kovoti prieš okupantus, kurie nedaro skirtumo tarp vyrų ir moterų ir lygiai jas kaip ir vyrus persekioja, areštuoja, kankina ir deportuoja.

Jau Petruitis savo knygoje "Kaip jie mus sušaudė" mini Vandą Pranckonienę kaip heroję. Jis rašo, kad ji buvo kartu su savo vyru areštuota ir pasmerkta mirti, jos mažas sūnelis paliko namie ant svetimų rankų. Kada prie Kauno artinosi vokiečiai, kalėjimas paliko be šviesos, tada vienas iš kalinių sušuko, kad kalėjimas minuotas ir tuoj visi išlėks į orą. Šitoj tamsoj visame kalėjime kilo panika. Vanda, kuri savo celėje ruošėsi mirčiai meldėsi, išgirdus nepapras tą triukšmą, priėjo prie grotų ir ramiu, bet griežtu balsu sušuko:

— Nenusiminkit, pasiduokim Dievo Apveizdai!

Tas silpnos moters balsas pa veikė vyrus, kaip raminantis balzamas, ir privertė kelius tūkstančius kalinių nurimti, su sikaupti.

Grįžus į tėvynę, neabejoju, rasim daugiau didvyriškų moterų, apie kurias šiandien dar negalima kalbėti, tik ateity, kai tėvynė bus laisva, stengsimės tinkamai jas pagerbti.

V. Lozoraitienė.

MOTERIS, APIE KURIĄ NIEKAS NEKALBĖJO

Šiomis dienomis vienas prancūzų reporteris aplankė donną Rachaelą, Benito Mussolinio našlę. Ji gyvena su dviem vaikais netoli Ischia uosto. Romano Mussolini, jauniausias Mussolinio sūnus, iš karto nesutiko svetimą žmogų vesti pas savo motiną. Kiek pasvyravęs, jis vis dėlto nusileido ir nurodė jam virtuvę, kurioje senyva moteriškė tuo metu piaustė keletą pamidorų. Tai ir buvo Rachaela Mussolini. Jos dukra Anna Marija padėjo motinai ruoštis namuose. Ji panaši į savo tėvą, nors sūnaus veido bruožai labai skirtingi. Jis ypatingai mėgsta muziką ir kas vakaras groja akordeoną toje vietovėje įprastame koncerte po atviru dangumi.

Donna Rachaela, kurią Mussolini vedė 1906 metais, jo šeimoje vis vaidino užguitos pelenės vaidmenį. Ji niekada nebuvo fotografuojama ir, berods, tam buvo išleistas specialus draudimas. Nė vienas Mussolinio biografas nėra jos nė puse žodžio prisiminęs. Kaip pasakoja jos virėja, donna Rachaela visuomet būdavo užsiėmusi namų ruoša ir vaikais, rūpestingai tikrindavo sąskaitas ir skųsdavosi brangumu. Vieną dieną ji grąžinusi krautuvei keletą kilogramų bulvių, kadangi jų kaina jai pasirodžiu si per aukšta. Susipažindama su savo vyru ji plovė indus viename Foril restorane. Esant Mussoliniui ištrėmtam į Šveicariją, dirbdavo ji dieną ir naktį, kad tik išmaitintų savo abu vaikus. Įsikrausčius Mussoliniui į Palazzo Venezia, jo žmona visiškai dingo iš aplinkumos. Ji nebuvo elegantiška ir ji tai puikiai žinojo. Ji nebuvo išmokslinta, tačiau pakankamai protinga, kad tatai suprastų. Draugų ji neturėjo, nes nepasitikėjo visiems ir niekam. Politika ji visai nesidomėjo, nes tai, anot jos, ne moterų reikalas. Vasaromis vengdavo ji puošnaus pajūrio ties Rimini ir savo vaikams leisdavo maudytis kartu su neturtingųjų piliečių vaikais už penkiolikos kilometrų ties Riccione. Dažnai gaudavo ji laiškų ir pati juos atsakinėdavo, tačiau nieku būdu juose neprisimindama, kad esanti vyriausybės galvos žmona. Režimui griuvus, dėl šito nuošalumo jai buvo paliktas menkas turtelis, kurį ji buvo paveldėjusi iš savo tėvų. Visa tai betgi nepakanka išgyventi jai su trimis vaikais, todėl dabar donna Rachaela, priešingai savo ambicijai, yra priversta draugei diktuoti savo prisiminimus apie Benito Mussolini ir tikisi šiomis knygomis surasti keletą leidėjų.

MES

BARBORA ŠLIOGERYTĖ, Chicago, Ill., šiomis dienomis paleista iš kariuomenės, kurioj ji, kaip WAC, ištarnavo dvejus metus.

ONA PIEŽIENĖ, Chicago, Ill., vasario 9 d. dalyvavo Draugo koncerte su savo vadovaujamu Brighton Park Soladiečių choru.

EMILĖ ŽEMAITIENĖ, Hollywood, Fla., su savo vyru įsisteigė grožio saloną tame pat miesto, kurio adresas yra 2215 Hollywood Blvd.

GENOVAITĖ ZELNYTĖ, Chicago, Ill., vasario 4 su jos vadovaujamu Suvalkiečių choru dainavo WGES Peoples ir Progress radijo pramogoje.

E. RŪDINSKIENĖ, Cicero, Ill., išvyko atostogų į Hot Springs, Ark.

P. TREIGIENĖ, Centerreach, L. I., per Pr. Lapienę nusiuntė BALF sandėlin 35 svarus drabužių ir batelių.

Mano balsą išgirdo

DETROIT, MICH.— Mano paraginimas sustiprinti BALF 76 skyriaus veikimą tilpęs Vienybės sausio 3 d. numeryje, nepasiliko balsas tyruose. Jis buvo išgirstas ir mūsų miesto balfietės sujaudintos. O tai pui kus ženklas ir BALF'ui neša naudą ir Lietuvos tremtiniams pagalbą.

Štai BALF'o 76 sk. iždo globėja M. Kase rašo Draugo 27 n. (Atsakymas M. Sims) gana ilgą straipsnį į mano atsišaukimą. Smagu matyti, kad M. Kase, jauna, smarki lietuvė, pradeda mąstyti ir net rašyti straipsnelius į laikraščius. Iš jos rašto, nors prasilenkiama tiesų, galima spręsti, kad gali išsiauklėti rimta veikėja ir korespondentė, o jų mūsų išeivijoje, ypač rimtesnių, dar žymiai trūksta. Drauge buvo išėjęs lyg, kad moterų puslapis, kai Marija Aukštaitė rašė ilgus straipsnius, bet jai nutilus, vėl niekas nerašo. O Draugas, kaip dienraštis, rodos, galėtų turėti Moterų Puslapį. Aš patarčiau M. Kase su kitomis katalikų veikėjomis apie tai rimtai pagalvoti.

O man dėl siuntinėjimo pakietėlių nevertėtų išmėtinėti, kas yra šiandien svarbiau, jei ne siuntimas pakietėlių? Net ir Draugo rimtesnieji korespondentai ir korespondentės ragina lietuvius siųsti pakietėlius Lietuvos nelaimingiems tremtiniams. M. Kase, neva mane kritikuodama save susikritikuoja. Bet... argi galima užtai ji smerkti? Juk kitiems gal ir sun ku suprasti, kad žmogus gali kam nors nepažįstamam siųsti pagalbą. Už tai ji ir rašo: **Pastaruoju laiku visur girdisi aukų rinkimas Lietuvos pabėgė lių reikalams. Klausimas, kam tie siuntiniai, kam tos aukos? (Atskiri rinkimai kenkia Bendram Šalpos Fondui). Atsakymas visados tas pats. Tremtiniams, pabėgėliams. Kokiems? Gal parinktiems, kurie yra laimingi, kad turi giminių Amerikoje. Tokiu būdu patiekia savo pavardes draugų, draugių.**

Ir štai M. Kase tokiame mano veikime įžiūri blogą. Mūsų pareiga remti visus lietuvius, kurie tiesia ranką, ar per giminę paduotais adresais, ar per laikraštį, ar kitokiais būdais. Man rodos, kurios priešingos pakietėlių siuntimui, nori tik save pateisinti, kad jų kišenėje liktų vienas, kitas doleris. Kad ir M. Kase nėra tokia beširdė. Ji augina gražią šeimą ir žino, ką reiškia alkanas kūdikis. Neklysiu, sakydama, kad M. Kase įdėtų į rankutę gabalėlį duonos, jei į ją ištiestų, ne tik giminės perstatytam, ar kaip ji sako parinktam, bet kokiam žydukui ar negriukui.

Jei ištikrųjų M. Kase mano, kad mano iniciatyva šelpiami tik mano nelaimėje esančių giminių draugai, tai patariu paklausti dr. S. Bačkį Paryžiuje ar BALF'o pirm. kun. Danauską Belgijoje. Kaslink pakietėlių siuntimo labai rimtą straipsnį parašė tremtinys Bronius Budginas Draugo 26 n. antraštė, "Dėmesio verta smulkmena."

Čia B. Budginas ne tik ragina siųsti pakietėlius, bet pataria BALF vadovybei gauti reikalingų šeimų ardesus iš Lietuvių Raudonojo Kryžiaus Europoje, juos išsiuntinėti BALF'o skyriams, o skyriai surastų šeimas, kurios pasiųstų pakietėlius. Patariu M. Kase perskaityti tą B. Budgino straipsnį ir gerai pagalvoti.

M. Kase sako, kad Vienybėje siūlau, jog BALF 76 skyr. sušauktų masinį mitingą, o skyriaus susirinkime to nepasiūliusi. Priešingai, prieš parašymą Vienybėje BALF 76 skyr. susirinkime siūliau kviesti ką tik iš Europos atvykusį, buvusį BALF pirmininką Paryžiuje, dr. Kučą. O kai mano pasiūlymą ignoravo, tada parašiau Vienybėje.

M. Kase rašo, kad nepriside du prie vaikučių drabužėlių tvarkymo. Ar miela ponia pamiršo, kad kaip tik mano namuose pirmieji vaikučių drabužėliai buvo sukarpyti ir siuvami?!

Taigi, kad nedirbu BALF irgi ne visai tiesa, o ir mano iniciatyva čia rodyta Motūzų filma, kuri be vargo davė BALF virš 200 dol. pelno. Aukomis irgi nemažai prisidėjau, kaip kiti veikėjai. Bet jaučiu, kad nunešus kelis senus daiktelius ar maisto dėželes, toli gražu, ne gana mūsų žmonėms tremtyje sušelpti. Mums būtinai reikalinga didesnės jėgos, didesnis dosnumas ir jautresnis solidarumas.

Nežiūrint to, kad M. Kase mane bando susmulkinti darbuose, visgi džiaugiuosiu, kad ji į mano šauksmą atsiliepė. Kad ji pradėjo galvoti ir rūpintis. Tikiu, kad po kelių ar keliolikos mėnesių M. Kase ieš kos šeimų, kurios nusiųstų pakietėlių alkaniems tautiečiams užjūryje. Laikas visa sutvarko, tiesa visuomet ima viršų...

Šį straipsniuką rašau Moterų Pasauliui, nes čia liečiama moterys kylančios į visuomeninį darbą ir jų kultūrinis augimas yra mums labai svarbus.

M. Sims

Į MOTERŲ PASAULIO SKAITYTOJAS

Aš dažnai gaunu laikų, klausiančių vienos ar kitos moters, paminėtos skyrely MES, smulkesnio adreso, kokių ji tėvų ir pažįstami. Kai kas paklausia ir iš kur aš gaunanti apie jas žinias.

Daugumą žinių yra atsiųstos Moterų Pasaulio bendradarbių. Iki šiol daugiausia žinių apie moterų veiklą yra atsiuntusios šios bendradarbės: K . P-lė, Chicago, Ill. Ona Račkienė, Glendale, Calif. Marija Sims, Detroit, Mich. A. Colney, Waterbury, Conn. Juzė Dičkienė, New Haven, Conn. Ona Pucetaitė, Hollywood, Calif. M. Čižauskienė, Elizabeth, N. J. ir kitos.

Taigi, kaip matote, MES rašo daugelis bendradarbių. Kvie čiu visas skaitytojas į talką! Dėl stokos vietos M. P. negalima talpinti ilgų korespondencijų, bet trumpoms žinioms visada yra vietos, žinios apie mo terų visuomeninę veiklą, jų socialį gyvenimą, reikalinga gauti iš visų Amerikos kampų. Pra neškite jas!

Visus raštus adresuokite:

Mrs. Pr. Lapienė,
P. O. Box 526
Stony Brook, N. Y.

Tai Lietuvos kovos dėl laisvės simbolis. Tai Lietuva, po pirmojo pasaulinio karo sutrauk iusi nelaisvės pančius, ant Ne muno krantų vėl pražydusi nepriklausomu ir laisvu gyvenimu. O kaip dabar, po antrojo pasaulinio karo — ar ilgai mūsų senoji tėvynė Lietuva nešios nelaisvės pančius?

ŠEIMININKĖMS

PUODE KEPSNYS

4 sv. jautienos
2 šaukštai sviesto
4 morkos
2 pamidorai

Svogūnas, druskos, pipirų ir bulvių tiek, kiek šeimoj narių.

Sviestą sudėk į storu dugnu puodą ir gerai jį įkaitink. Mėsą nuplovus ir sausai nušluosčius, dėk į įkaitintą sviestą ir, apvartydama, kepink ją, iki iš visų pusių bus parudusi. Tada supiaustyk į puodą svogūną, apibarstyk mėsą druska ir pipirais ir, uždengus puodą aklai, ant mažos ugnies šutink valan dą laiko. Po valandos į puodą sudėk morkas, pamidorus ir bul ves. Vandens nereikia dėti, o vėl tik gerai uždenk ir dar valandą šutink.

Kuomet mėsa minkšta, išimk ją į didelę lėkštę, apdėliok mor komis ir bulvėmis aplink, o puo de esančioj sunkoj įplak šaukštuką miltų ir pavirinus, tuoju padažu apipilk stalan padėtą mėsą.

Tinka prie taip paruoštos mė sos įvairios žalios salotos.

Filmų artistė Warvick, pavyzdinga šeimininkė, pataria ei nant guliti nusimazgoti veidą ir jį ištepti kremu, kuris tokiu būdu palaikąs gražią odą.

AR REIKALINGAS ILGAS SUSIŽADĖJIMAS?

Rašo ONA KUBILIUS

Kaip ilgai jauna pora turi būti susižadėjusi — tai klausimas, apie kurį daug kalbama ir rašoma. O garsusis daktaras Adams, kuris net šį klausimą, kaipo mokslo atskira šaką, yra įvedęs Pennsylvanijos kolegijoj, tvirtina, kad susižadėjimas turi tęstis mažiausiai dvejus ar trejus metus. Jis sako, kad per tą laiką jauni žmonės turi progos viens antrą geriau pažinti ir įvertinti. O vestis greit, nežinant žmogaus būdo, ištvermės, pasiaukojimo kitam asmeniui, yra labai blogas dalykas. Tik toji meilė yra tikra, kuomet mylimas ar mylima mo ka suprasti ir atjausti antrojo vargus, džiaugsmus ir kuomet abu vienokiai įdomauja svarbes nieji gyvenimo klausimai.

Kad šis klausimas šiandien rimtai svarstomas, priežastis tur būt ta, kad dar Amerikos istorijoj nėra buvę tiek perskyrų, kiek dabartiniu laiku. Teismai užpildyti prašymais perskiroms, šeimynose daugybė tragedijų. Ne veltui dabar net kongrese siūloma išleisti įstatymą daudžiant šeimų ardymą, kad visoje šalyje būtų suvienodinti vedybų įstatymai, kurie visur vienokiai žiūrėtų jų vykdymo: neleisti pergreit susivesti, nei be rimtų priežasčių išsiskirti. Senatorius, reikalaudamas įstatymų suvienodinimo įvardija tris dalykus, dėl kurių pora galėtų būti išskirta. O jie yra: neišgydoma proto liga, svetimo terystė ir lytinis silpnumas.

Sunku man čia pasakyti, ar toks įstatymas, jei jis būtų priimtas, būtų geras, ar ne, bet aš šiandien tiek žinau, kad teismai yra apversti divorsų bylomis ir kad kas nors dėl to yra kaltas.

Šiandien jaunuoliai meilę įsi vaizduoja viskuo. Jie visai, tačiau, nepagalvoja, kad meilė yra tik vienas iš daugelio tiek pat svarbių dalykų. Tarp tų, yra svarbus jaunuolio darbas, kuris reikalingas, kad vedęs ga lėtų žmoną tinkamai užlaikyti, butą pasisamdyti ir t.t. Vedybų tyrinėtojai, kaip dr. Adams, sako, sėkmingiausios vedybos esančios vyrams tarp 25-35 m., o moterims — 22-28 m. To amžiaus pasiekę žmonės, paprastai, turi darbus ir geriau įsivaizduoja gyvenimo uždavinius.

Ankstyvos vedybos, besibaigdamos nelaimingai, priverčia kankintis ne tik tą porelę, bet ir jų vaikučius, jei tokių turi, ir savo tėvus. Kiek motinai pri skauda širdį dėl jos dukrelės nelaimingų vedybų! Jai ir tėvui kartais labiau širdį skauda, negu nelaimingai porai.

Taigi, mieli jaunuoliai, jei esate susižadėję, nesiskubinkit su vedybomis. Stenkitės pirma viens antrą geriau pažinti. Jei jūsų galvose kilsta kokia abejonė, tai geriau nutraukti susižadėjimą. Persiskyrę prieš ves tuves, tik judu kankinsitės kurį laiką, bet jei suardysite savo sukurtą šeimą, tai esu tikra, kad daug visai nekaltų asmenų irgi nukentės, o ir jūsų pačių gyvenimas niekada nebus tokiu, kokis jis buvo prieš vedybas.

Meilė, tu viliuginga meilė, kiek tu nuvedei jaunuolių į prapultį!...

ŠALIN GYVAPLAUKIUS NUO VEIDO!

Gydytojai pataria naudoti šiuos tobulus M-me Frances metodus.

Operacijos atliekamos be skausmo. Gyvaplaukiai išraujami iš šaknų, veidas atrodo jaunesnis ir, nepalyginti, gražesnis.

Rašykite, arba telefonuokite, o mes jums pasiųsime knygelę "D", kurioje surašytos visos informacijos. Patarimai teikiami nemokamai.

M-me Frances

11 W. 42nd St. New York, N. Y. Tel. Lackawanna 4-2778
Valandos nuo 11 ryto iki 7 vak.

ROBERT LIPTON, Jeweler

701 GRAND ST., BROOKLYN, N.Y.
(Arti Graham Ave., Atdara vakarais)
Tel. ST. 2-2173

proudly presents
"The Excellency Group"
by BULOVA
21 jewels

PASINAUDOKITE
ŠIAIS PATOGIAIS
PATARNAVIMAIS *ŠIANDIEN:*

- Nuošimtį teikianti taupymo indėliai nuo $5 iki $7.500
- Kalėdų Klubo sąskaitos
- Žemo mokėjimo apdrauda
- Ekonomiškos bankinės taupymo perlaidos
- U. S. Taupymo Bonai ir Stampos
- Kelionės Čekiai
- Taupmenų siuntimas paštu

KINGS COUNTY
SAVINGS BANK
Established 1860
135 BROADWAY at BEDFORD AVENUE
Central Office:
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Members of Federal Deposit Insurance Corporation

IGNAS PECHINSKI
RESTORANAS IR BARAS
Čia renkasi medžiotojai ir žvejotojai
404 Wythe Avenue Brooklyn, N. Y.
Šalia medžiotojų klubo. Tel. EV. 4-9064

BROLIAI URBAIČIAI
NAMŲ DAŽYTOJAI IR DEKORATORIAI
Namų dažymui ir vidaus ir lauko vartoja geriausios rūšies dažus, darbą atlieka sąžiningai ir pagal pareikalavimą. Apkainavimas nemokamai. Kreipkitės:
Tel. EVergreen 4-7089, šaukiant Apartment 6.
188 S. 3rd St. Brooklyn 11, N. Y. 374 S. 2nd St.

AIDONE
Galite gauti savo apylinkės vaistinėje
AIDONE nuostabiai greitai pašalina galvos skaudėjimą, neuralgiją ir šiaip muskulų gėlimą
F. A. Urban
61-02 GRAND AVENUE MASPETH, L. I., N. Y.
Telefonas HA 8-7407

STEAMBOAT INN
A. KASMOČIUS, sav.
Puiki vieta žiemos ir vasaros iškiloms. Salė parengimams ir vestuvėms, taip pat susirinkimams. Vasaros metu sodas piknikams ir salė DIDŽIULIS BARAS
Įvairūs importuoti ir vietiniai gėrimai.
91 STEABOAT RD., GREAT NECK, L. I.
Tel. Great Neck 1546.

KALBAMI PAVEIKSLAI
Rodau kalbamus ir spalvotus paveikslus įvairiose pramogose: prakalbose, koncertuose, bankietuose irt.t Kreipkitės:
JOSEPH NAVIKAS
11 Kent Ave., Wayne, N. J.
Tel.: MOuntain View 8-2062J

NEWARK, NEW JERSEY
WALTER J. DILIS & CO.
Motor Stokor ir Will-Burt Stoker atstovas
Automatiškas apšildymas—šaldymas—ventiliavimas
214 WALNUT STREET, Tel. Mitchell 2-2976

GOLDEN STAR BOTTLING CO.
Juozas Kralikauskas ir sūnus, savininkai
Gamina puikiausius nesvaiginamus gėrimus ir pristato alų
91-93 Warwick Street Tel. Market 2-5270

Memories of Lithuania
RADIO HOUR
SATURDAYS 5 to 5:30 p.m.
Station WEVD—1330 kil.
JACK J. STUKAS—Director
429 WALNUT STREET

LOUIS GAUBAS ir SUNUS
Vestuvių ir dovanų žiedai—Kryželiai, papuošalai moterims.
LAIKRODŽIŲ TAISYMAS
14 WILSON STREET

LIBERTY BAR
V. Staras ir *J. Siess*, sav.
112 VAN BUREN STREET

LITHUANIAN PRESS
Adelė Laukžemytė, vedėja
Atlieka įvairius spaudos darbus. Mėnesiniai kalendoriai, kortelė ir tikietai.
199 NEW YORK AVENUE,

PETRAS KURTINAITIS
Siuva drabužius iš geriausių medžiagų.
113 FERRY STREET

JOHN PRAVILIONIS
FOOD MARKET
MĖSA IR GROCERIAI
107 ADAMS STREET
Tel. MArket 3-6082

Ką aš mačiau ir girdėjau Clevelande

Rašo
VLADAS BARČIAUSKAS

Jei važiuosi traukiniu, truks aštuonios valandos iš Detroito iki Clevelando, o jei skrisi lėktuvu tik tris ketvirčius valandos teužtruksi. Nutariau skristi, o juo labiau paskatintas ano sapno iš New Yorko į Detroitą. Dabar ir įsitikinau, kad sapnas visad malonesnis, negu tik rovė. Kai pasuko lėktuvas virš Detroito, kai jis pradėjo svyruoti, tai šalia manęs sėdinti mergaitė tuojau paklausė — ar nebus baisiau? Tikrinau ją, kad negali būti baisiau, gyriausi jau šimtą kartų skridęs lėktuvu, bet kai lietingame ore žvilgterėjau per langą į Erie ežerą, mane patį šiurpas paėmė. Tačiau baimei neilgas laikas. Štai ir Clevelandas. Seniau buvau girdėjęs apie šį miestą, ke letą kartų net pervažiavau jį. Berods, du kartus dar nešiodamas uniformą, tai važiuodamas iš Washington, D. C. į Fort Lenard Wood, Mo., o taip pat grįžtant į Washingtoną. Ir štai vėl Clevelande, mieste, kuris esąs sveikiausio klimato teritorijoje. Ilgas kelias iš aerodromo į miesto vidurį. Trunka ilgiau atvažiuoti iš aerodromo iki miesto centro, negu iš Detroito į Clevelandą. Bet štai Clevelandas, miestas, kuriame gyveno ir mirė Antanas Smetona. Ir jis mirė dar būdamas prezidentu, dar nešdamas Lietuvos valstybės vėliavą.

MIRTIES NAMAI

Tamas Čiurlionis, žinomas Chicagoje ir Clevelande vilnietis lietuvis, vežiojo mane mieste ir sustojęs pasakė — čia namai, kur mirė mūsų geras draugas, Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona. Žinia, kad gaisre užtroškęs Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona mirė, pasiekė mane sekančią dieną, kai aš, tarnaudamas armijoje buvau Washington, D. C. Ir štai grįžau prisminimais. Tą nelaimingos dienos rytą jaunas kareivis įbloškė į mano rankas laikraštį, kuriame buvo praneš ta, kad Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona užtroško, kai kilo gaisras namuose. Dalinyje, kuriame tada buvau, buvo daug ir įvairių tarnybų karių, jie suprato tą tragediją lietuvių tautai ir mažas jų skai čius tikėjo, kad ne be blogos valios kilo gaisras namuose, kuriuose gyveno Lietuvos Prezidentas. Ir štai su Tamu Čiurlioniu stovime prie to namo, kuriame mirė Lietuvos Respublikos Prezidentas. Dar iki šiol nesutaisytas, neatstatytas antrasis aukštas, nei jo viršus, kur gyveno paskutiniasias savo dienas Antanas Smetona. Galima įsivaizdinti tuos liežuvius ugnies, kurie sunaikino namų viršų, matosi ir aprūkusios sienos to padegėlių namo. Be šyp senos man padavė tada kariuo menėje laikraštį, kai mirė Lietuvos Prezidentas dėl kilusio gaisro, o čia, to gaisro vietoje, negalėjome su Tamu Čiurlioniu nė žodžiu pasikeisti. Tik lydėdamas jis mane į automobilį, pratarė — tai čia mirė mūsų senosios tėvynės kilnusis sūnus, Antanas Smetona.

SMETONŲ ŠEIMA

Lietuvos Prezidento našlė Sofija, sūnus Julius su žmona Birūte ir dviem vaikučiais gyvena Clevelande, mažame namelyje. Šį namelį Smetonams pasisekė išsinuomoti, kai Julius dirbo karo pramonėje. Ir dabar jis dirba ilgas valandas naktimis ir studijuoja universitete teisių mokslus.

TAMAS ČIURLIONIS

Čiurlionių vardas lietuvių tautoje liks aukso raidėmis įrašytas. Kas šiandien nežino Konstantino M. Čiurlionio, to didžiojo lietuvių tautos menininko. Šį sykį sutikau jo brolėną Tamą Čiurlionį. Gal niekas pasaulyje nežino tiek apie tą didįjį menininką, kaip Tamas Čiurlionis. Jis savo brolėną pažino iš jaunystės, jis su juo žvejojo, su juo augo, su juo maudėsi ir su juo dalinosi tomis milžiniškomis Lietuvos tautinėmis idėjomis, kurios atspindi Konstantino Čiurlionio kūryboje.

Dabar, čia stovėdami prie apdegusių namų, mudu su Tamu Čiurlioniu pasidalinome atodūsiais.

Tamas Čiurlionis ne taip jau laisvas žmogus. Jis verčiasi Real Estate bizniu.. Jis savininkas dviejų didelių namų, jis inžinierius didžiulėje įmonėje, jis ilgas valandas dirba, bet jis nepamiršta ir Lietuvos reikalų. Tamas Čiurlionis mane ir atvežė į lietuvišką Clevelendo miesto dalį. (B. d.)

SENOVĖS LIETUVIŲ TIKĖJIMO ATSPINDŽIAI RĖZOS DAINOSE

(Atkelta iš 5 pusl.)

Ne visuomet ir Saulės gyvenimas buvo ramus. Ir ji turėjo rūpesčių. Ir dar kokių: Mėnulis Saulę vedęs įsižiūrėjo Aušrinę. Už tai Perkūnas perkirto jį kardu į dvi dalis.

Mėnuo sulaužę vedė
pirmą pavasarėlį.
Saulužė anksti kėlės,
mėnužis atsiskyrė.
Mėnuo saulužę vedė
Aušrinę pamylėjo.
Perkūnas didiai supykęs
ji kardu perdalijo:
"Ko saulužės atsiskyrei?
Aušrinę pamylėjai?
Viens naktį vaikštinėjai?"

Perkūnas buvo galingas ir bausdamas rūstus. Tokiu jis pasirodo ir Aušrinės vestuvėse.

Aušrinė svodbą kėlė.
Perkūnas pro vartus įjojo,
ąžuolą parmušė.
Ąžuolo krau's varvėdams
apšlakstė mano drabužius,
apšlakstė vainikėlį.

Šaunus ir jūros dievas Bangpūtys. Jo klauso šiaurys vėjas, šiaušia jūros paviršių. Bloga laivininkui, jei Bangpūtys iširsta, reikia skubiai mesti aukso inkaras ir laukti, kol jūra nurims.

O ir supyko
bangų dievaitis:
pakilo šiaurys vėjatis,
"Ai drauge, drauge,
tavoržčiau mano,
mesk aukso inkarėlį!
Tegul, te rito
Bangpūtis valtę
ant aukso inkarėlio!"

Žemės deivė Žemynėlė buvo taip pat gera kaip ir Saulė. Ji kaip žiedelyėlė rūpinosi, kad viskas augtų, žydėtų. Visų atstumtai vargdienei našlaitei padeda pamatyti savo tėvelius: pataria pasodyti pamary ant aukšto kalnelio rožę, kuri aužauga ligi pat debesėlių. Tada vargšė mergelė užlipa rožės šakelėmis ant debesėlių: ten gyvena jos tėvas močiutė.

"Žemynėle, žiedelkėle,
Kur sodinsiu rožių šakelę?"
"Ant aukšto kalnelio
prie jūrų, prie marelių."
"Žemynėle, žiedelkėle,
kur rasiu tėvą močiutę
aš prastumta vargdienutė-"
"Eik ant aukšto kalnelio
prie jūrų, prie marelių."
"Iš rožių kelmačio
užaugo didis medatis,
šakos iki debesėlių,
užkopsiu ant debesėlių
per tas rožių šakeles."

Anais laikais žmonės kalbėjosi su medžiais, gyvuliais ir paukščiais, o kartais ir pavirsdavo į juos. Juodas varnas atneša baltą ranką su žiedeliu ir praneša, kad bernelis mūšyj žuvo. Gudri mergelė pavirsta į lydeką, kad jos mylimasis ją sugautų. Paskenduolė seselė, iš skalauta jūros bangų į pajūrį, pavirsta į liepą, iš kurios šakelės pasidaro bernelis skardžiai skambančią dūdelę. Dėl meilės miręs bernelis pražįsta rožių pumpurėliu.

Ir atėjo jauna sesytė
šventos nedėlės rytą,
nuskynė rožės pumpurėlį
nuo tų rožių krūmelio:
"Ai gražiai kvepia žiedelis,
tas rožių pumpurėlis!"
Atsakė močiutė verkiant:
"Juk tai ne rožių žiedelis,
tai dvasė jauno bernelio,
kurs miręs dėl smutnybės."

Gulbių būrelis kviečia berneliį į karą joti:

Jau ir atlėkė gulbių pulkas,
o ir pavarė į karą joti.

Ir berneliui paskendus jo ka pą lanko trys gulbelės: marti, sesuo, mamužė. Bet tik viena mamužė gedėjo iki gyvos galvos: jos meilė, pasirodo, buvo tvirčiaūsia.

O ir atlėkė
trys gulbužėlės
iš karaliaus darželio,
o ir nutūpė
tos gulbužėlės
ant brolyčio kapelio:
gulbė prie kojų,
gulbė prie galvos,
gulbė prie šalaitės:
Marti prie kojų,
sesuo prie galvos,
mamužė prie šalaitės.
Marti gedėjo,
tris nedėlates,
sesuo trejus metelius,
o ši mamužė,
mano garbužėlė,
kol jos gyva galvelė.

Taip slenka švelnučiai kaip debesėliai mitologiniai vaizdai. Vienas už kitą gražesni. Iš tolimų, seniai nuaidėjusių laikų dvelkia šios dainos tokia aukšta kultūra.

Rėza žavėjosi senųjų tikėjimu, lyg renesanso žmogus graikų ir romėnų garsiąja praeitimi. Jo eilėse lietuvių mitologigija būdingas reiškinys. Štai vienur aprašo Laimos liepą, kitur amžinosios ugnies aukurą, kurį lanko Užmario mergelė, ar sugrįš jos bernelis sveikas iš Žalgirio mūšio. Savo romantiška siela Rėza ne tik brangino lietuvių žiląją senovę, bet ir rūpinosi, kaip ištikimas tėvynainis, kad nežūtų be jokio pėdsako.

Dr. J. Rameika

BAY SHORE HOTEL
B. Andruškevičius, sav.
4956 CULOW ROAD
Sea Breeze, N. Y.

J. ŠILINIO VIEŠBUTIS
Kambariai pakeleiviams
Baras: alus, vynas, likeriai
54 JOSEPH AVENUE
Rochester, N. Y.

HORTON HOTEL
Benediktas Labunskas, sav.
Vynas - likeriai - alus
Kambariai pakeleiviams
Charlston Four Corners, N. Y.

Amsterdam, N. Y.

STOKNA'S
Liquor Store
Įvairių rūšių vynai, likeriai ir degtinė
225 E. Main Street

Lietuviška Vaistinė
SCHELL'S
Red Cross Pharmacy
E. Main ir Schuyler Streets
Telefonas 96

Lietuviška Užeiga
IVY LEAF PLACE
A. Smith, sav.
42 Schuyler Street

SARGALIS SERVICE STATION
Tydol gas - Hood padangos-Veedol alyva
302 E. MAIN STREET

GENERALINĖ APDRAUDA
Real Estate
Michael Kerbelis, sav.
183 E. Main St. Tel. 1656

BURLINGTON TAVERN
PETRAS AIZA, Sav.
18 DIVISION STREET

P. and J.
SUPER STATION
Gesas ir alyva
Padangos - baterijos aliejaus patarnavimas
180 E. Main St. Tel. 1458

BALTIMORE, MD.

C. WM. KUCHAUSKAS, Jr.
Laidotuvių Direktorius
637 Washington Blvd.
Tel Lexington 5714

KAROL MEAT PRODUCTS
Aukštos Rūšies Mėsa
418 South Bond Street
Tel. Wolfe 0615-6

CRYSTAL TAVERN
John J. Dekinis, sav.
1509 W. BALTIMORE ST.,
Tel. Gil. 7281

JOSEPH'S CAFE
E. Juozapaitienė, sav.
18 South Fremont Avenue
Tel. Calvert 0825

JONAS GRIČENA
LIETUVIŠKA UŽEIGA
661 W. PRATT STREET,

Idle Hour Tavern
J. M. Weisengoff, sav.
Šokiai kiekvieną antradienį ir ketvirtadienį nuo 9 v. v. iki 2 val. ryto. Svečiai, atvykę iš kitų miestų, kviečiami užeiti į šią puikiausią lietuvišką užeigą.
1417 W. BALTIMORE ST.

Cleveland, Ohio

P. P. Muliolis ir Sūnus
Gen. Apdraudos agentura
Real Estate Broker
Morgičių paskolos ir Notaras
6606 Superior Avenue
Tel. Henderson 6729

LITHUANIAN
FUNERAL HOME
DELLA E. JAKUBS
(Jakubauskienė)
Laidotuvių Direktorė
Kambariai pašarvojimui
6621 EDNA AVE.
Endicott 1763

WILKELIS
Funeral Home
Pilnas Laidotuvių patarnavimas
6202 Superior Ave.
Henderson 9292

DETROIT, MICH.

EUGENE PRINTING CO.
SPAUSTUVĖ
Linotipo kompozicija
CH. J. WALLS, sav.
11715 DEQUINDRE
Tel. 6-7689

BILL'S BAR
Vynas - alus - likeriai
Užkandžiai
VINCAS ŽEMAITIS, sav.
2400 FENKELL AVE.
Tel. UN 1-9644

ROYAL TEXACO SERVICE
Ignatz Zabalavičius
Padangų taisymas - automobilių plovimas - alyvavimas
Iššaukus patarnaujame kelyje
10700 W. 7 MILE RD.
Kampas Monte Vista
Tel. UN 1-9757

JOHN'S BAR
Alus — Vynas — Likeriai
Lengvi Užkandžiai
JONAS USORIS, sav.
9 MILE RD. and VAN DYKE
Centerline 1255 W

Pete's and Frank's BAR
Alus — likeriai — vynas
P. Tulauskas ir P. Tautin, sav.
3434 HOWARD STREET

GAY PAREE
Puikūs gėrimai ir šokiai
J. Kulikauskas ir Z. Kudrotas, savininkai
138 SEVEN MILE RD.

ŠIRDINGŲ LIETUVIŲ
UŽEIGA
Juozas Laukonis, sav.
3410 Livernois

RED ARROW BOTTLING WORKS

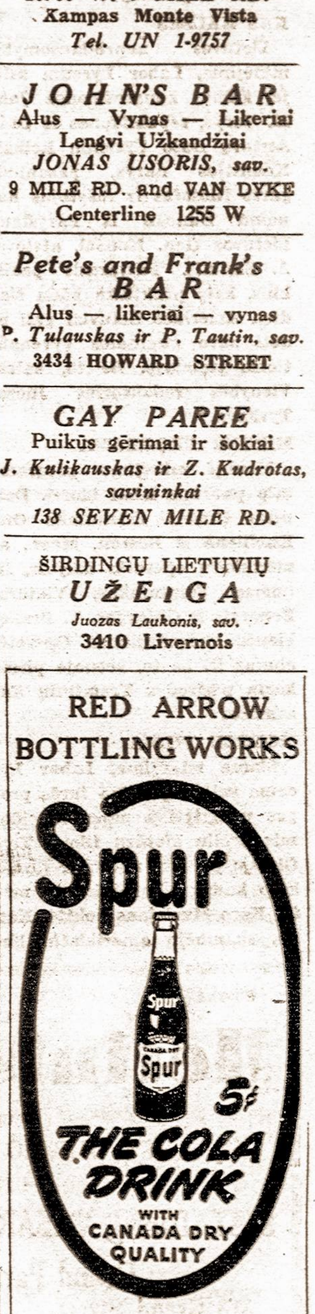

1551 CHURCH ST.
DETROIT, MICH.

CONCRETE BLOCK and PRODUCTS Co.
Manufacturers of
REAL BLOCKS BUILDING SUPPLIES
5740 MARTIN AVE. DETROIT, MICH.
Tel. Tyler 4-1711

MILE HOUSE
Maloni lietuviška užeiga
VYNAS. ALUS. LIKERIAI
10358 Woodward Avenue Detroit, Mich.

EDDYSTONE VIEŠBUTIS
Gazan's restoranas
Puikus maistas
110 SPROAT ST.,
at Park Ave.
Satire Lounge Bar
Puikūs gėrimai
2700 PARK AVE
prie Sproat St.
ANTANO IR NELĖS ŽUKAUSKŲ VADOVYBĖJE

ACME PIE CO.
J. HOMCHIS, pres
PARENGIMAMS IR NAMŲ VAISĖMS
Dideli ir maži pajai
Reikalaukite visose Detroito ir apylinkių krautuvėse
2286 E. Milwaukee Detroit, 11, Mich.

New Yorkas ir Apylinkė

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTIES MINĖJIMAS

Šį sekmadienį vasario 16 d., 4 v. p. p., Labor Lyceum salėje, Brooklyne

Kiekvieno patriotingo lietuvio pareiga šį sekmadienį, vasario 16 d., 4 v. p. p., dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 29 metų sukakties minėjime, Labor Lyceum salėje, 947 Willoughby Ave., Brooklyne. Kodėl? Pirmiausia — todėl, kad šio minėjimo pelnas skiriamas badaujantiems lietuviams tremtiniams Europoje šelpti. Be to, šiame minėjime bus nepaprastai įdomi pramoga.

KAS KALBĖS

Lietuvos nepriklausomybės minėjime, Labor Lyceum salėje, kalbės kongresmonas John M. Vorys, republikonas iš Ohio, Atstovų Buto Užsienių Reikalų Komisijos narys, pasaulinio garso filosofas ir rašytojas Raymond Duncan iš Paryžiaus, Lietuvos Gen. Konsul. atstovas A. Simutis. Pastarasis paaiškins, kaip praktišku būdu šian dien Amerikos lietuviai gali padėti savo giminėms gyvenantiems tremtyje. Be to, kalbės Vienybės redaktorius Juozas Tysliava.

MENINĖ PROGRAMA

Meninė minėjimo programa taip pat bus labai įdomi. Dainuos žinoma dainininkė Ona Kubilienė iš Boston, Mass., amerikiečių operetės dalyvis, žinomas dainininkas, Viktoras Benderis iš Chicagos, V. Pranckienės vadovaujamas Operetės choras ir, be to, scenoje pirmą kartą pasirodys Tremtinių Ansamblis.

MOTŪZŲ FILMA

Šiame minėjime, Labor Lyceum salėje, publika turės progos pamatyti nepaprastai įdomią brolių Motūzų filmą. Toje filmoje publika matys ir girdės kaip kadaise, prieš keletą metų, Karo Muziejaus bokšte, Kaune, skambėjo amerikiečių lietuvių dovanotasis Lietuvai Laisvės Varpas. Filmoje matysite, kaip Lietuvoje būdavo minima Vasario 16 šventė, kaip Gedimino kalne, Vilniuje, buvo iškelta Lietuvos trispalvė vėliava ir daug kitų nepaprastai įdomių patriotinių vaizdų.

Programa prasidės 4 val. po pietų. Po programos bus šokiai, kuriems gros Adomo Jezavito orkestras.

Atsimink, lietuvi! Šį sekmadienį, vasario 16 d., tavo vieta Labor Lyceum salėje. Atlik savo patriotinę pareigą — paminėk savo tautos laisvės šventę ir ištiesk ranką badaujantiems lietuviams, broliams ir seserims, Europoje.

NORITE PAMATYTI ĮDOMIĄ FILMĄ?

Išgirsti Laisvės Varpo skambėjimą — Kaune?

— Dalyvaukite Vasario 16 minėjime, šį sekmadienį, Labor Lyceum salėje...

Brolių Motūzų filmos, kurios bus rodomos šį sekmadienį, vasario 16 d., Labor Lyceum, 947 Willoughby Ave., Brooklyne, bus specialiai pritaikytos tos dienos iškilmėms ir dvasiai. Jų turinį mes galim iš anksto paskelbti:

Su Amerikos lietuvių ekskursijų vaizdais keliausime į Lietuvą. Į tą Lietuvą, kur jokios geležinės uždangos nebuvo, kur visi galėjo linksmai viešėti, ir kur mūsų jaunimas, niekad ne matęs savo tėvų krašto, gėrėjosi ir didžiavosi ta šalimi, Lietuva, apie kurią iš tėvų tegirdėjo ir kuri prašoko jų įsivaizdavimą.

Po to keliausime po Lietuvos laukus su mėlynuojančiais ir banguojančiais laukais su tais darbo žmonėmis, kurie mylėjo savo žemelę ir ją triūsė. Vėliau persikelsime mes į vasario 16 iškilmes prie Lietuvos šventovės ir Nežinomojo Kareivio kapo Kaune. Vainikų dėjimo ant kapo metu išvysime mes Amerikos lietuvių dovanotą Laisvės Varpą, kuris prabils į mus.

Pasirodo, broliai Motūzai turi autentišką to varpo skambėjimą, kuris buvo specialiai nurekorduotas filmos vaizdams. Laisvės Varpas šiandien nebeskamba mūsų brangioj Lietuvoj, bet jis dar skamba mums, lietuviams, čionai Amerikoje.

Filmos vaizdai baigsis Kudirkos paminklu Naumiesty ir jo kapu su rusų iškapotai himno žodžiais akmeny, ir nukankintais mūsų broliais dabartinio okupanto, raudonojo "demokrato."

Minėjimo programos pradžia 4 v. p. p.

52-ras 52-ras

Metinis Balius

rengiamas

ŠV. JURGIO DRAUGYSTĖS

— įvyks —

ŠEŠTADIENĮ, VASARIO (FEB.) 15 D., 1947

Grand Paradise Salėje,

318 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

(kampas Havemeyer St.)

Pradžia 8:00 val. vakare

BILIETAS ——— (su taksais) — 60 c.

JUOZO THAMO ORKESTRAS

Gros amerikoniškus šokius

ANTANO PAVYDŽIO ORKESTRAS

gros lietuviškus šokius

Visus širdingai kviečiame dalyvauti šiame Baliuje, kuris bus didžiausias visoje apylinkėje. Čia turėsite malonių susitikimų su savo pažįstamais ir pasivaišinsite skaniais užkandžiais ir gėrimais. Kviečia RENGĖJAI

Dr. Kaziui Griniui priimti banketas

Kaip jau buvo pranešta, dr. Kaziui Griniui, buvusiam Lietuvos prezidentui, priimti bankietas įvyks kovo 8 d., MacAlpin viešbutyje, New Yorke. Rezervacijos priimamos visuose lietuvių laikraščių redakcijose — Tėvynėje, Vienybėje ir Amerikoje. Vietas bankiete patariama rezervuoti iš anksto.

Šaunios vestuvės

Vasario 1 d., 5 val. po pietų, Apreiškimo parapijos bažnyčioje, kun. A. Petrauskas surišo moterystės sakramento ryšiais plačiai žinomą laidotuvių direktorę Florence Shalins Šalinskaitę, Pijaus ir Pranės Šalinskų dukterę, su Clarence C. Klopfer.

Bažnyčios takas ir altorius buvo išpuoštas gėlėmis ir palmėmis. Prie vargonų, santuokų metu, dain. A. Vasiliauskas įspūdingai sugiedojo Ave Maria. Žmonių buvo pilna bažnyčia.

Po įspūdingų ceremonijų bažnyčioje, jaunoji ir jos tėveliai Šalinskai svečius vaišino puošnioje Commiarcial svetainėje Queens Village, L. I. Ir čia arti 500 svečių ir viešnių linksmą nuotaiką žavingai kuteno dainininko Vasiliausko lietuviškų ir amerikoniškų dainelių programa, kurią sekė ir šokiai.

J. P. M.

L. S. Antanavičienės mokinių koncertas šį šeštadienį, vas. 14, 8 v. v., City Center, muzikos salėje, 130 W. 56th St., New Yorke.

Atidaro ofisą

Adv. P. Aleksis

Žinomas visuomenės veikėjas, buvęs JAV armijos leitenantas, adv. Pranas Aleksis oficialiai savo praktikos ofisą atidaro vasario 16 d., 110-18 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. Tel.: VIrginia 7-8110.

Prakalbos atidėtos

BALFo 129 skyriaus skelbtos prakalbos vasario 14 d. Shallins įstaigoje neįvyks, kadangi visi rengiasi dalyvauti Vasario 16 iškimėse. Taigi, Woodhaven ir apylinkės lietuviams pranešama, kad minėto skyriaus prakalbos įvyks kiek vėliau Shallins patalpose.

Mirė Sušinskienė

Sausio 8 d., po ilgos ir sunkios ligos, mirė žinomo vienybiečio Teofilio Sušinsko žmona Janina, sulaukusi 68 metų amžiaus. Ištisus trejus metus ligonė buvo vyro priežiūroje. Palaidota sausio 13 d. Šv. Jono kapuose. Laidotuvių apeigomis rūpinosi velionės brolis Teodoras Volininas. Velionė paliko vyrą Teofilių, du sūnus, Edmundą ir Juozą, dukterį Elena ir du anūkus.

Svečias iš Paryžiaus

Vienybės įstaigoje lankėsi šio mis dienomis atvykęs iš Paryžiaus teisininkas Stasys Paltanavičius. Jo žmona su 8 metų amžiaus sūnum Alfredu jau pernai metais buvo atvykusi į Ameriką. Paltanavičiai gyvena Brooklyne.

HAVEMEYER 8 0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N.Y.

PETER LISAUSKAS
pristato anglių visiems kurie tik kreipiasi —
496 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
arba
53-82 72nd PLACE
MASPETH, N. Y.
Tel. EVergreen 7-7411

STEPHEN BREDIS, JR.
ADVOKATAS
197 Havemeyer Street,
Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-9394

CLEMENT A. VOKET-VOKIETAITIS
Adyokatas
41-40 74th STREET
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. NEwtown 9-5972

JOHN SENKO
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Mes vadovaujame laidotuvėms visose miesto dalyse.
NOTARY PUBLIC.
213-215 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 8-4416

J. VAITULIONIS
Pirmas lietuvis
Chiropraktas Gydytojas
307 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Valandos nuo 9 ryto iki 8 vak.
Šventadieniais susitarus

STARUN IR KOZIER
Baras ir Restoranas
150 North 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 4-8325

LIETUVIŠKA ALUDĖ
KARŠTI UŽKANDŽIAI
KASDIEN
Alus — Didelis pasirinkimas visokių gėrimų.
Juozapas Zeidat
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

"the Mattress Doctor"
Modern Mattress Co.
282 South 9th Street,
BROOKLYN, N. Y.
Williamsburg Section,
Tel. EVergreen 7-9455
all kinds of bedding, mattresses done over at very reasonable Prices.

MEN'S OVERCOATS AND TOPCOATS
Factory priced
From $25.00 to $39.00
VAN WYCK CLOTHES, Inc.
109 S. 5th St. (2nd Fl.)
Brooklyn, N. Y.
Near Williamsburgh Bridge
Evergreen 7-5550

BASIL FEDORYK
VYNO IR DEGTINĖS KRAUTUVĖ
102 Grand S., Brooklyn 11, N.Y.
EVergreen 7-4829

WILLIAM SIEGFRIED
Vyno ir likerio parduotuvė
328 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergrees 8-1122

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6-th Street
VALANDOS:
8 — 10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. ofiso STagg 2-0706
Namų —Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4-th Street
VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

DR. ADAM V. WALMUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
650 Fifth Avenue
(19th St. kampas)
VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Trečiadieniais uždaryta
Tel.: SOuth 8-5569

SCHOLES BAKING INC.
LIETUVIŠKA DUONA — GERIAUSIA DUONA
532 Grand Street, Brooklyn, N. Y
Mūsų duona pristatoma į kitus miestus. Mūsų kepyklo je galite gauti vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms pyragų.
Tel.EVergreen 4-8802

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV.7-2045

PETER LUGER
Aukščiausios Kokybės Maistas
Gerai Parinkti Gėrimai
178 BROADWAY BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-7114

BRUNO MINET
BARAS IR RESTORANAS
43 S. 10th Street Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9756

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public. Tel., NEwton 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR TARZELĖ

Edgar Rice Burroughs.

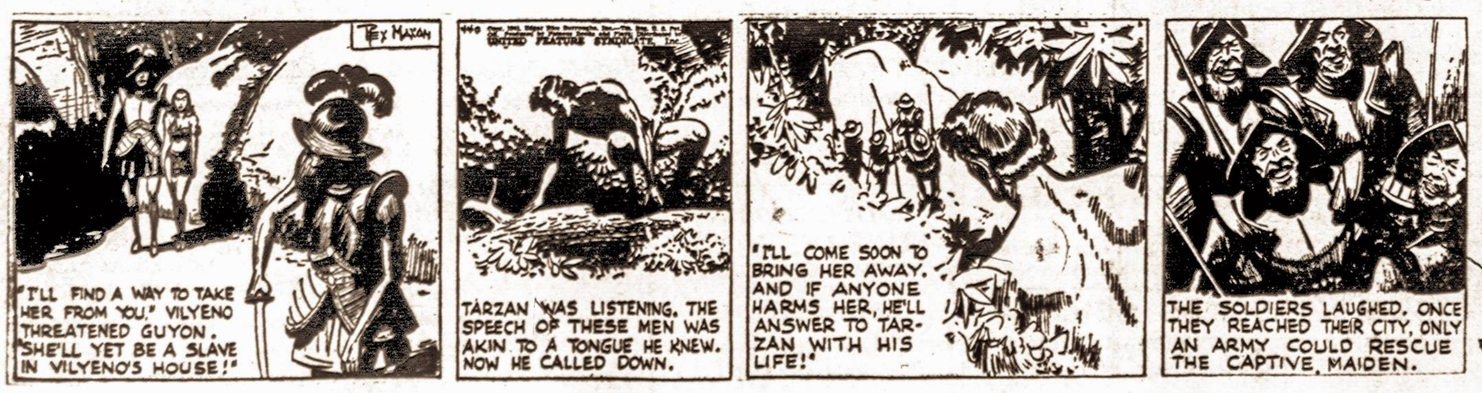

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numery

"Aš rasiu būdą ją iš tavęs atimti," — Vileinas grasino Gujonui. "Ji bus vergė Vileino namuose." Taip, atsigrįždama ir degdama pavydu, nors ir nuleidęs kardą, ėjo priešaky, bum bėdamas, riteris Vileinas.

Tuo tarpu Tarzanas, stovėdamas medyje, klausėsi. Šių keistų riterių žodžiai jam priminė kalbą, kurią jis gerai mokėjo. Todėl Tarzanas susirūpinęs merginos likimu, dabar pasilenkė ir garsiai sušuko—

"Netrukus aš ateisiu jos atsiimti! Ir jeigu kuris nors iš jūsų ją nuskriausite, tai žinokite, kad už tai turėsite atsakyti savo gyvybe." Taip kalbėjo ir šaukė Tarzanas — vienas kareivis prieš visą pulką.

Bet kareivių būrys, išgirdęs tuos Tarzano grumojimus, tik juokėsi. Jie žinojo, kad kartą mergina bus nuvesta į miestą, tai iš ten nebus galima atsiimti kitaip, kaip tik su gausios kariuomenės pagalba.